Țara este întâi a lui Dumnezeu și numai apoi a noastră

PERMANENȚE

ANUL XXIV- NR. 3
MARTIE 2021

CULTURAL - POLITIC - SOCIAL

16 PAGINI
8 LEI

Bătălia pentru simbolurile memoriei colective românești

BOGDAN MUNTEANU

Se poate spune, fără teama de a greși, că cel mai puternic reper simbolic al României ieșită din trauma celor peste patru decenii de dictatură și teroare roșie este întruchipat de sfinții și martirii din închisorile comuniste. În primii ani de libertate postcomunistă adevărul despre ei a ieșit la lumină, iar figurile lor emblematice au prins rădăcini trainice în memoria colectivă a neamului nostru. După cum vom vedea, unii dintre ei sunt controversați din perspectiva unor cercuri care se revendică mai degrabă de la linia torționarilor bolșevici decât de la aspirațiile autentic românești. Fapt de natură să genereze permanente tensiuni, dar și consecințe pe plan politic și juridic.

În marea majoritate a cazurilor, entitățile care îi promovează, inclusiv pe cei evidențiați mai sus, sunt fundații, asociații neguvernamentale dar și Biserica Ortodoxă, atât prin manifestările și mediile de comunicare oficioase, cât și prin personalități individuale sau comunități monastice. Toate aceste cercuri întrețin viu cultul și memoria acestor pilde de demnitate, trăire, mărturisire și sacrificiu sub semnul crucii. În fața oricărui compromis moral sau a apostaziei ei au preferat răstignirea, încredințați fiind nu doar de învierea proprie în viața de apoi, ci și de faptul că jertfa lor va duce la învierea sufletească a neamului eliberat într-o bună zi de sub jugul satanic care le-a frânt trupurile.

Atitudinea statului față de ei e însă una diametral opusă. În cea mai mare parte a timpului ea se dovedește una de ignorare deliberată și interesată. Iar atunci când aceste simboluri răbufnesc periodic în prim-planul atenției opiniei publice largi, asistăm pe toate canalele mediatice la șarje propagandistice concertate, spre delegitimarea lor.

Acest fapt e simptomatic în privința gradului tot mai redus de distanțare a României ultimelor decenii față de moștenirea otrăvită a comunismului. Evenimentele și polemicile din ultima vreme ne încredințează că, din păcate, asistăm la o restaurare din ce în ce mai accentuată, chiar dacă în forme deghizate, a comunismului pe care-l crezusem aruncat la lada de gunoi a istoriei. Momentul de după decembrie 1989 pare tot mai îndepărtat. Nu doar ca reper temporal, ci și ca atmosferă ideologică. Grila oficială prin care e interpretată istoria României de la mijlocul veacului trecut se apropie acum tot mai mult de linia bolșevică a acelor ani, în care erau înfierați cu mânie proletară „dușmanii poporului”, sau cei etichetați drept „fasciști” ori „criminali de război”. O concepție de orientare stângistă câștigă tot mai mult teren la nivel mondial și, printr-un reflex mimetic, și la noi. Interpretarea democrației are loc astfel într-un stil propriu, denaturat. Nu prin garantarea unor reale libertăți în privința gândirii, exprimării și asocierii, ci sub forma unui totalitarism abia camuflat, care conferă asemenea drepturi doar după ce sunt trecute în prealabil prin patul procustian al „corectitudinii politice”.

O scurtă trecere în revistă a tabloului de ansamblu se va dovedi edificatoare pentru argumentarea afirmației că, în privința instituțiilor care aparțin de el, statul român actual nu tolerează abateri de la această linie ideologică. Mai mult, ne putem astfel da seama și de caracterul sistematic al acestor măsuri și atitudini pe linia restaurației paradigmei istorice de tip bolșevic. Sunt pași bine gândiți, care se încadrează într-o strategie coerentă.

Un prim fapt ar fi trecerea pe linie moartă a IICCMER-ului, adică institutul prin excelență prin care statul își asuma cultivarea memoriei istorice legată de ororile regimului comunist. Prin eliminarea directorului Radu Preda, a cercetătorului Marius Oprea și, în general, prin înlocuirea unei echipe care și-a luat treaba în serios cu niște marionete lipsite de anvergură, dar obediente față de linia corectitudinii politice, s-a capturat un prim bastion care se manifesta cu o independență inacceptabilă față de narațiunea deformată care se dorește a fi oficializată.

E bine cunoscut faptul că statul român a înființat două institute cu caracter memorial. Pe lângă IICCMER există și institutul „Elie Wiesel”, cu același rang, care se ocupă de cultivarea memoriei holocaustului antievreiesc petrecut în România în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. O vreme, mai precis între anii 2010-2014, când IICCMER era condus de figuri de genul lui Vladimir Tismăneanu sau Andrei Muraru (devenit ulterior consilier al președintelui Iohannis și care i-a influențat evident atitudinea în privința acestei tematici) cele două instituții erau perfect „compatibile” pe linia dorită.

Odată cu venirea lui Radu Preda, o personalitate recunoscută, de anvergură intelectuală, teolog, devenit între timp și preot, concurența și polemica dintre cele două institute a devenit notorie, mai ales după adoptarea legii 217/2015, care condamnă explicit „legionarismul” și reconfirmă toate sentințele „Tribunalelor poporului” din anii 1945-46 în privința așa-zișilor „criminali de război”. Asta indiferent dacă cei în cauză s-au încadrat în această categorie în adevăratul sens al cuvântului, sau au fost doar stigmatizați de către comuniști cu această etichetă odioasă prin sentințe abuzive, ceea ce de fapt s-a întâmplat în majoritatea cazurilor. Reprezentanții celui din urmă institut s-au plâns în repetate rânduri că nu pot exista două „memorii concurente”, sugerând implicit că memoria terorii comuniste trebuie subordonată celei a holocaustului.

Evident, în mod oficial motivele mazilirii mârșave a lui Radu Preda nu au ținut de astfel de aspecte, ci s-au invocat o serie de nereguli administrative, cusute cu ață albă. Cert este că de la începutul lui 2020, institutul care ar trebui să se ocupe din partea statului de cultivarea memoriei a ceea ce a însemnat comunismul, a devenit o umbră palidă a ceea ce s-ar cuveni să fie. S-a transformat într-o anexă obedientă la cheremul comandamentelor politice ale momentului, lipsită de orice inițiativă și impuls de a-și onora așa cum se cuvine propriul statut.

Luna martie a lui 2021 a adus o nouă „mazilire” a unei figuri incomode la nivel de instituții ale statului. E vorba de Octav Bjoza, președinte al Asociației Foștilor Deținuți Politici din România, care era și membru al guvernului, în care avea funcția de subsecretar de stat. Funcție din care a fost demis în mare grabă, „noaptea ca hoții”, printr-un decret al premierului Cîțu, o marionetă jalnică, executant servil al unor directive primite „în plic” dintr-o direcție evidentă. Căci pretextele invocate au ținut de „jignirea memoriei victimelor holocaustului” prin afirmația că *„AFDPR nu contestă existența Holocaustului în România „ciuntită”! Singurul lucru care poate fi discutat constă în dimensiunile Holocaustului, cu precizarea că o astfel de dezbatere nu ar scuza cu nimic ororile săvârșite asupra etniei evreilor – și nu numai”,* alături de: *„Chiar ne-a lovit pe toți ignoranța, amnezia sau mai degrabă relele intenții, lăsând să treacă neobservat faptul că regimul comunist „ilegitim și criminal”, prin așa-zisele „Tribunale ale Poporului”, au trimis la moarte sau la ani grei de temniță și lagăre de exterminare, prin bătăi, înfometare și munci silnice, tot ce a avut acest popor mai demn, mai sfânt, mai bine pregătit profesional? Chiar uităm că regimul comunist a făcut zeci de mii de victime și, dacă luăm în calcul soțiile și copiii rămași acasă, cifra celor care au avut de suferit se apropie cu certitudine de două milioane de cetățeni ai acestei țări?!? Chiar vreți să vă amintim cine au fost primii trei șefi ai Securității Poporului, care au săvârșit cele mai abominabile crime din lumea comunistă europeană, lucru recunoscut și de marele disident rus Aleksandr Soljenițîn?!? Poate că da: Alexandru Nicolschi, Mișu Dulgheru și Tudor Sepeanu!”*

E evident că la nivel de stat nu sunt acceptate două narațiuni „concurente” și că s-a preferat fără nicio urmă de reținere sacrificarea unui simbol anticomunist, și încă unul decorat deopotrivă de Patriahul Daniel, Regele Mihai și Președintele Iohannis, pe altarul unor interese străine de neamul românesc.

Acuzația de „antisemitism” este, evident, cusută cu ață albă. Octav Bjoza a afirmat că doar „dimensiunile Holocaustului din România ciuntită” pot fi discutate - fapt inacceptabil pentru unii, care doresc să-și impună în această privință propriile dogme. Cu atât mai mult cu cât în comunicatul incriminat se

continuare în pag. 2

BĂTĂLIA PENTRU SIMBOLURILE MEMORIEI COLECTIVE ROMÂNEŞTI

reamintesc doar nişte adevăruri istorice incontestabile: dimensiunile terorii comuniste, care a afectat milioane de români, şi enumerarea numelor primilor trei şefi ai Securităţii comuniste, fără vreo aluzie particulară sau generalizatoare la etnia acestora. Ei bine, această comparaţie numerică implicită între holocaustul comunist şi cel antievreiesc, precum şi sugerarea printre rânduri a faptului real că mulţi evrei au contribuit la instaurarea comunismului, nu a făcut decât să provoace din partea urmaşilor acestora -căci ei sunt cei care insistă pentru impunerea cu orice preţ a propriei naraţiuni- o reacţie promptă şi dură prin lansarea acuzaţiei de „antisemitism", o veritabilă ghilotină destinată „execuţiei" pe plan moral a persoanelor indezirabile.

Motivele reale ale eliminării lui Octav Bjoza din structurile guvernamentale sunt însă altele decât pretextele invocate sumar. Comunicatul care a stârnit furia acestor cercuri alogene era unul critic la adresa unui amendament la legea 232/2020 prin care se acordau reparaţii materiale foştilor deţinuţi politici şi urmaşilor acestora, amendament impus de Silviu Vexler, reprezentant în Parlament al comunităţii evreieşti. Legea în cauză propune o serie de modificări la legea 118/1990. Prin această lege dată în primul an al epocii post-ceauşiste, în virtutea unui larg consens într-o Românie eliberată din chingile comuniste (după cum se vede acum, nedeplin şi temporar), se acordau despăgubiri foştilor deţinuţi politici, cu excepţia „criminalilor de război" şi a membrilor în „organizaţii fasciste". Astfel, poate cu excepţii infime, de această lege din 1990 au beneficiat practic toţi foştii deţinuţi politici, inclusiv acea majoritate a lor care era de orientare legionară. Acum, la peste trei decenii de atunci, generaţia celor care au fost întemniţaţi în anii '40 s-a mutat aproape în întregime la ceruri. Au rămas foarte puţini supravieţuitori, în schimb există numeroşi urmaşi ai celor care au suferit sub comunism. Iar legea din 2020 prevede acordarea de drepturi materiale nu doar foştilor deţinuţi politici, ci şi urmaşilor acestora – cu excepţia „legionarilor", conform amendamentului impus de Vexler! O nedreptate strigătoare la cer, care calcă practic în picioare întreg consensul postdecembrist în privinţa reabilitării tuturor foştilor deţinuţi politici, mai puţin a minorităţii insignifiante a „criminalilor de război" şi a „fasciştilor". Acest consens a fost reconfirmat atât prin legea 118/1990, cât şi prin legea 221/2009, prin care toate condamnările cu caracter politic a celor care s-au opus guvernelor de după 6 martie 1945 au fost anulate, iar cei în cauză reabilitaţi. În această privinţă, discriminarea unora prin acel amendament forţat reprezintă o inechitate şi un abuz revoltător, care le devalorizează într-un mod infam anii grei de suferinţă.

Iată aşadar radiografia unei alte nedreptăţi a statului, manifestată prin organele sale legislative, care se încadrează precum o nouă piesă de mozaic în tabloul coerent de care vorbim în aceste rânduri. Iar Octav Bjoza, atât în funcţia sa simbolică de lider al AFDPR, dar şi în cea oficială pe care o avusese în cadrul guvernului, a luat atitudine hotărâtă împotriva ei. Tocmai acest fapt a fost în realitate elementul intolerabil, care i-a determinat mazilirea. Pretextele invocate sunt atât de ridicole şi trase de păr, încât ne duc cu gândul tot la tribunalele comuniste, care fixau dinainte sentinţa de condamnare, pentru a o garnisi ulterior cu nişte argumente formale, cât se poate de străvezii şi lipsite de orice consistenţă.

Atunci ca şi acum, s-a impus şi se impune dreptul forţei şi voinţa celui puternic în faţa forţei dreptului şi a adevăratei voinţe a naţiunii, ţinută în continuare sub jug.

Faptul că aceşti indivizi – atât iniţiatorii, cât şi executanţii acestei măsuri punitive – nu au avut niciun scrupul să se atingă într-un mod atât de abject de simbolul prin excelenţă al memoriei suferinţei româneşti sub comunism, a stârnit pe bună dreptate o indignare unanimă la nivelul societăţii româneşti. S-a rămas doar cu protestele, pe principiul „câinii latră, caravana merge mai departe", căci măsura nu a fost revocată. Într-un comunicat de protest al AFDPR datat 17 martie 2021 se spune printre altele, pe bună dreptate:

„Comunicatul reprezintă punctul de vedere al Comitetului Naţional de Conducere (CNC) al AFDPR şi nu doar al Preşedintelui AFDPR, domnul Octav Bjoza;

Domnul prim-ministru al Guvernului României, Florin-Vasile Cîţu, dă o interpretare tendenţioasă comunicatului AFDPR din data de 12.03.2021;

AFDPR nu contestă holocaustul;

AFDPR nu acuză o etnie, indiferent care ar fi aceea, pentru un număr restrâns de nemernici;

AFDPR nu exclude existenţa unor sensibilităţi, dar vă rugăm să ne permiteţi să le avem şi noi pe ale noastre;

AFDPR rămâne fermă pe poziţie: copiii nu trebuie să suporte consecinţele faptelor comise de părinţii lor;

Dacă aţi cunoaşte componenţa „Tribunalelor Poporului" sau „Tribunalelor Militare", poate aţi realiza de ce mulţi dintre noi am fost declaraţi „criminali de război" sau „legionari", fără a fi!

Noi suntem aceia care am suferit şi n-o să ne aducem tocmai nouă vreun afront."

În ciuda reacţiilor indignate, politica faptului împlinit merge înainte. Totuşi, acest episod trist nu face decât să ne convingă încă odată de partea cui este dreptatea, cine se situează pe poziţia moralei şi a demnităţii şi cine calcă de fapt în picioare aceste valori. Memoria colectivă a românilor nu uită … De asta să fie siguri domnii în cauză care ar vrea să o transforme în tabula rasa şi care, prin demonstraţia lor de forţă, savurează acum o victorie vremelnică.

Acest aspect nu e însă unicul care le dă bătaie de cap celor care vor să înscrie România pe traiectoria corectă politic a paradigmei neomarxiste. Faptul că, începând cu anul 2021, sub cupola Parlamentului României sunt evocate în mod repetat asemenea figuri-simbol ale suferinţei anticomuniste, majoritatea martiri din închisori, le amplifică într-una iritarea. E vorba de declaraţiile politice demne şi curajoase, dar totodată elevate, făcute de Sorin Lavric, cunoscut scriitor, om de cultură şi filosof, prin care acesta a omagiat personalităţi precum Valeriu Gafencu, Mircea Vulcănescu, Ioan Ianolide, Constantin Oprişan, Virgil Maxim, Nicolae Steinhardt sau Mitropolitul Visarion Puiu. Iar faptul că el are în mod evident o anvergură intelectuală şi oratorică net superioară adversarilor săi ideologici, le-a sporit acestora nervozitatea, ridicându-le tensiunea la cote nebănuite.

În faţa „pericolului" real ca adevărul memoriei istorice româneşti să se impună şi prin declamarea sa de la tribuna Parlamentului, inclusiv prin superioritatea suverană manifestată de Sorin Lavric în polemica sa cu Silviu Vexler, cei catalogaţi de senatorul AUR într-un mod ingenios drept „masoreţi marxişti" (un termen inedit, care foloseşte o aluzie etnică nejignitoare, cel puţin până se va decreta contrariul, şi care nu este generalizant, ci unul care circumscrie exact doar cercurile în cauză) au reacţionat dur, exagerat şi ameninţător. Dar încrâncenarea mesajului lor nu face decât să trădeze o teamă reală că la nivel de opinie publică ei ar putea pierde acest război al memoriilor istorice, în ciuda faptului că au controlul ideologic asupra tuturor pârghiilor puterii din cadrul instituţiilor statului.

În primul rând tonul grosier, mustind de clişee indignate, prin care au ripostat, nu face decât să ne reamintească de o retorică dură, de tip stalinist. Se înfierează cu mânie cvasi-proletară o aşa-zisă „apologie a fascismului" şi a „criminalilor de război" care ar avea loc în Parlamentul României. Adică nimic altceva decât etichetări superficiale cu aluzie la doi veritabili sfinţi şi mucenici (pentru cei care cunosc adevărul): Valeriu Gafencu şi Mircea Vulcănescu. Acestea par a fi figurile care deranjează cel mai tare, deşi aproape toţi cei evocaţi de Sorin Lavric ar putea purta unul sau altul din aceste stigmate.

Un personaj mediocru şi de un nivel îndoielnic precum Silviu Vexler s-a dovedit depăşit într-o dispută cu o asemenea miză, încât în ajutorul său au sărit de îndată nume mai grele din tabăra antiromânească, care a tras cu artileria de toate calibrele, inclusiv din cel mai greu, cum ar fi ambasadorul Israelului sau organizaţia internaţională evreiască B'nai B'rith. Toţi aceştia nu au părut a fi informaţi cu adevărat în privinţa figurilor pe care le demonizau cu vehemenţă, vehiculând la rândul lor aceleaşi clişee binecunoscute, amintite deja mai sus. Probabil în ideea că repetarea lor în mass-media, mai ales în virtutea „autorităţii" celor care emit astfel de sentinţe, va reuşi cumva să fixeze aceste neadevăruri în conştiinţa opiniei publice româneşti şi internaţionale. Şi chiar dacă nu, atunci măcar să dea un avertisment serios că martirii creştini anticomunişti sunt un domeniu tabu, de care instituţiile statului şi clasa politică în general trebuie să se delimiteze cu cea mai mare stricteţe.

Din aceeaşi tabără antinaţională fac parte, din păcate, şi români sadea, mânaţi nu de principii şi convingeri sincere, ci de carierism şi lichelism, precum fraţii gemeni Andrei şi Alexandru Muraru. Pe primul l-am amintit deja. Trecut pe la IICCMER, apoi pe la Preşedinţie, dar şi pe la „Elie Wiesel", a ajuns apoi să fie răsplătit cu viitoarea funcţie de ambasador al României în Statele Unite. Fratele său, Alexandru, a fost numit la începutul lui 2021, probabil şi ca reacţie la intrarea suprinzătoare în Parlament a unui partid antisistem, într-o funcţie creată în mod special pentru cineva cu un asmenenea profil moral şi ideologic: „Reprezentant Special al Guvernului României pentru Promovarea Politicilor Memoriei, Combaterea Antisemitismului şi Xenofobiei". Sub denumirea aceasta pompoasă nu se ascunde de fapt decât o funcţie-sinecură de cerber ideologic, care latră pe toate canalele mass-media atunci când adulmecă vreun pericol la adresa liniei oficiale. A avut ocazia să o facă în mai multe rânduri în ultima vreme, proferând chiar ameninţări de genul că declaraţiile lui Sorin Lavric ar fi pasibile de pedeapsa cu închisoarea în virtutea legii 217/2015.

Toate acestea se pare că nu au fost de ajuns, fapt ce denotă o îngrijorare reală a cercurilor în cauză că ar putea pierde controlul asupra discursului oficial în privinţa memoriei istorice comuniste şi anticomuniste. Aşa că au plusat. Astfel, pe 31 martie 2021 s-a pus la cale şi o declaraţie a Camerei Deputaţilor, prin care se condamnă „manifestările cu caracter antisemit" - aluzie la pretinsele ameninţări primite de actriţa Maia Morgenstern, care de fapt s-au dovedit a fi o făcătură şi pe care nu le vom detalia aici - şi „tentativele de reabilitare a Mişcării Legionare şi a unor criminali de război". Aluzia e la Valeriu Gafencu şi Mircea Vulcănescu, în privinţa cărora am explicat în texte anterioare cum stau cu adevărat lucrurile în toate detaliile lor, şi de ce condamnarea şi etichetarea infamă a filosofului dimensiunii româneşti a existenţei constituie un imens abuz.

În lumina acestor fapte, devine tot mai evident că între statul actual, acaparat şi subordonat de interese străine, şi aspiraţiile reale ale neamului, se cască o falie din ce în ce mai largă. Iar evoluţia lucrurilor conturează din ce în ce mai apăsat, cel puţin la nivel ideologic, apariţia unor accente opresive şi totalitare. Mesajul transmis e acela că discursurile ce contravin liniei oficiale impusă drept adevăr istoric sunt şi vor fi combătute cu o intransigenţă sporită.

Comuniştii au făcut şi ei la fel cu duşmanii lor ideologici. Şi, deşi temporar ei au fost cei victorioşi, istoria nu le-a dat dreptate, iar adevărul a ieşit în cele din urmă la lumină. Toate încercările de acum de a-l băga înapoi sub obroc nu mai au cum să

continuare în pag. 4

¡Blanquerna Absolución! ¡Montjuïc Absolución!
Camarazii spanioli riscă iarăşi intrarea în închisoare

Ca de fiecare dată, suntem şi rămânem alături de camarazii din Falanga Spaniolă! În data de 22 martie 2021 şeful naţional al Falangei, Manuel Andrino Lobo, a fost chemat din nou la tribunal alături de ceilalţi camarazi implicaţi în cazul Blanquerna pentru a li se anunţa reactivarea sentinţei şi începerea executării ei în termen de 10 zile de la comunicare. După ani de procese şi de achitări, cei 14 falangişti riscă încă o dată să îşi piardă libertatea pentru aceeaşi condamnare mişelească primită pentru întreruperea unui eveniment separatist la Madrid, în 11 septembrie 2013. Deşi intervenţia lor NU a fost una violentă, aceştia au fost arestaţi la finalul acelei zile prin intervenţia directă a ministrului de interne.

La vremea aceea toate partidele politice s-au unit pentru a condamna acţiunea celor din Falangă, iar justiţia spaniolă s-a gândit să dea un exemplu de duritate în cazul lor şi să-i condamne la închisoare. În loc să fie condamnat actul separatist şi organizatorii acestuia, sunt incriminaţi cei care au făcut ceva pentru unitatea Spaniei, pentru integritatea teritorială şi demnitatea spaniolă. Iniţial, pedepsele urmau să fie între 9 şi 11 luni de închisoare, dar în urma presiunilor venite din partea politicienilor şi mass-mediei antinaţionale, pedeapsa a fost mărită la 2 ani şi câteva luni de închisoare de persoană.

Singura lor şansă de a evita executarea pedepsei o reprezintă solicitarea unor măsuri cautelare care să suspende începerea executării pedepsei până la judecarea recursurilor iniţiate deja în justiţie şi care, la ora la care publicăm acest material în revistă, au fost acceptate. Momentan procesul îşi urmează cursul, iar camarazii noştri spanioli nu vor trebui să intre în închisoare până la judecarea recursurilor.

În 24 martie 2021, acelaşi Manuel Andrino alături de Pedro Pablo Peña, liderul Partidului Allianza Naţional, au fost chemaţi în faţa tribunalului şi la Barcelona unde sunt judecaţi pentru „delictul de incitare la ură şi violenţă" cu ocazia manifestaţiei de la Montjuic Barcelona din data de 12 octombrie 2013 (ziua Hispanităţii). În acel celebru discurs Andrino spunea printre altele că „suntem dispuşi să murim pentru Spania, dar totodată suntem dispuşi şi să omorâm pentru Spania", frază pentru care procurorii cer acum 3 ani de închisoare şi o amendă penală de 3600 euro…

Toate procesele şi toate acuzaţiile absurde şi neconstituţionale nu fac decât să-l înalţe pe Manuel Andrino şi mai sus pe baricada luptei naţionaliste pe care o stăpâneşte atâţia ani sub privirile neputincioase ale autorităţilor care ard de nerăbdare să îl vadă după gratii. Mesajul lui Andrino către camarazi după înfăţişarea celor două procese sună aşa: „Nu ne vor speria, nu ne vor reduce la tăcere nici dacă ne condamnă, nici dacă ne achită."

În Spania zilelor noastre, patriotismul, curajul şi onoarea sunt sancţionate în timp ce trădarea, abuzul şi nedreptatea sunt aplaudate. Nu rămânem indiferenţi în faţa acestei probleme a separatismului pe care o întâlnim constant şi la noi în ţară. Gruparea Camarazii şi Fundaţia Profesor George Manu au afişat un mesaj de solidaritate pentru camarazii noştri din Spania, chiar în faţa Ambasadei Spaniei de la Bucureşti în zilele în care aceştia dădeau piept cu justiţia oarbă şi antinaţională.

Mesajul nostru a fost şi rămâne: „Dreptate Camarazilor din Falanga Spaniolă ¡Cataluña es España!" În acest fel facem să răsune şi pe pământ românesc mesajul pentru care camarazii noştri sunt dispuşi să plătească cu ani de temniţă şi le arătăm separatiştilor că dreptatea nu a fost şi nu poate fi niciodată de partea lor.

¡Arriba España! ¡Estamos siempre junto a vosotros camaradas!

CEZARINA CONDURACHE

Ziua Deţinuţilor Politici Anticomunişti

CAMARAZII

Pe 9 martie, data care marchează Ziua Foştilor Deţinuţi Politici Anticomunişti, grupul nostru a încercat să aducă un mic omagiu zecilor de mii de eroi, care s-au luptat, au suferit şi s-au sacrificat pentru a apăra ţara de comunism.

În cimitirul de lângă închisoarea din Gherla se află un monument ridicat în memoria foştilor deţinuţi politici care au pătimit acolo. Închisoarea de la Gherla a fost una dintre cele mai dure din perioada comunistă, aici a funcţionat un adevărat regim de exterminare şi mulţi au murit în urma bătăilor şi torturilor, în special muncitori şi ţărani care erau împotriva comunismului. An de an acest loc sfânt, sub care se află rămăşiţele pământeşti ale martirilor, se degradează tot mai tare. Dar, ca în fiecare an, grupul nostru s-a ocupat din nou de ecologizarea perimetrului. La final am depus o coroană, am plantat flori şi am aprins lumânări; se spune că prin lumânările aprinse pentru cei care nu mai sunt printre noi, aceştia pot să vadă ce se mai întâmplă în lumea din care au plecat. Din păcate, în majoritatea timpului aceştia văd doar indiferenţă faţă de suferinţa lor şi necunoaşterea adevărului istoric. Cu siguranţă ei plâng de mila românilor care nu au înţeles nimic din jertfa lor.

Cu aceeaşi ocazie, în Vurpăr, judeţul Sibiu, de unde se trage familia Banea, grupul nostru s-a ocupat de curăţarea şi înfrumuseţarea mormântului eroului legionar Dumitru (Mitu) Banea, fratele mai cunoscutului, Ion Banea, fost şef legionar al Ardealului. Mitu Banea îşi începe drumul legionar la vârsta de 18 ani, la Iaşi unde era student fratele său mai mare. Ca şi ceilalţi legionari, cei doi fraţi trăiau acolo în sărăcie, lipsiţi de orice interes material. Mitu Banea îl descrie pe Ion Banea ca fiind cel mai sărac student din tot Iaşiul. Acolo, Mitu Banea îl întâlneşte pentru prima dată pe Căpitan, care îl fascinează şi faţă de care va rămâne ataşat până în ultima clipă.

La reînhumarea Căpitanului, în 1940, Mitu Banea împreună cu Vasile Iovin sunt cei care defilează pe străzile Bucureştiului ţinând crucea Căpitanului, a Nicadorilor şi a Decemvirilor. O onoare pe care Mitu Banea a considerat-o mereu a fi prea mare pentru el. Din momentul intrării în Legiune, nu va fi bătălie la care Mitu Banea să nu participe, nu va fi vreun efort pe care să-l conserve sau vreun ban pe care să nu îl ofere în sprijinul Mişcării Legionare.

Nicu Iancu, cel care a înfiinţat primul cuib legionar de la Sibiu, spunea despre Mitu Banea: „dacă mergem 20 de avocaţi, ingineri, doctori în propagandă într-un sat, câştigăm ceva oameni, dacă merge Mitu Banea singur, câştigă mai mulţi." Firea lui războinică i-a cauzat însă şi nenumărate probleme lui Banea, după cum notează în cartea sa de memorii, *„Acuzat, martor şi apărător în procesul vieţii mele"*. Mitu Banea a fost arestat de 18 ori; a trecut prin 18 privări de libertate. Doar informaţia asta, corelată cu faptul că a fost legionar, ne face să ne dăm seama ce erou a fost Mitu Banea. A trecut prin toate prigoanele împotriva legionarilor şi a participat activ la mai toate bătăliile legionare. A supravieţuit celor 3 regimuri dictatoriale instaurate în ultimul secol şi a ieşit cu demnitate din fiecare încercare prin care a trecut. Din toate temniţele în care a fost închis, bătut, umilit şi torturat a ieşit exact aşa cum a intrat, cu o credinţă de fier. Mitu Banea nu s-a dezis niciodată de Legiune, de Căpitan şi mai ales de Dumnezeu. Dumnezeu l-a ocrotit şi l-a învrednicit să trăiască şi după 1989 ca el să-şi poată scrie memoriile. El nu a căutat niciodată faimă, sau funcţii şi nu a încercat nici să se îmbogăţească. Singurul lui scop a fost să se sacrifice în numele unui ideal, pentru neamul românesc. A suferit enorm şi s-a sacrificat mult, dar nu a regretat nimic din cele ce i s-au întâmplat.

În timp ce Statul Român încearcă să-i elimine din istorie, iar cei de la Institutul „Elie Wiesel" încearcă să-i scoată chiar şi din Biserică pe sfinţii, martirii şi mărturisitorii din temniţele comuniste, noi trebuie să ne străduim să le păstrăm memoria vie, prin orice efort. Ca naţiune, merităm exact atât respect cât putem oferi eroilor şi martirilor neamului românesc.

Veşnică Pomenire!

DECEMVIRII (10)

Pentru viitorul acestui neam, legionarii trebuie să mă răzbune

CEZARINA CONDURACHE

În numărul trecut am vorbit depre Congresul Studențesc de la Craiova în cadrul căruia studenții au sancționat trădarea lui Stelescu prin arderea simbolică a „Cruciadei Românismului", am aflat cum s-a înființat Asociația „Generația Mișcării Studențești de la 1922" sub conducerea lui Moța și ce așteptări aveau legionarii de rând de la Mihai Stelescu – sinuciderea ca gest de onoare. Mergem mai departe pe firul anului 1935.

Dunărea Galați, 10 ani de la înființare

Luna mai 1935 avea să marcheze aniversarea a 10 ani de lupte și biruințe pentru Frăția de Cruce Dunărea Galați. Cu această ocazie Căpitanul trimite o scrisoare de felicitare Frăției. Scrisoarea nu era una publică, se adresa la acel moment exclusiv fraților de cruce și legionarilor care trecuseră prin această formațiune cu adevărat legendară. Scrisoarea a fost publicată peste ani în volumul „Circulări și Manifeste" și poate fi citită integral și în completarea acestui material. În acest document Căpitanul vorbește deschis despre trădarea lui Stelescu, dar nu cere în niciun fel sancționarea lui: *La voi s-a născut și a crescut un trădător. Ce greu apasă pe voi, pe onoarea noastră de soldați, pe mine! Pentru că eu l-am încurajat și l-am ridicat acolo unde n-a crezut că ar putea ajunge la 25 de ani. Astăzi, când noi trăim înlănțuiți, el se bucură de libertate și cu bani dușmani ne atacă cu noroi, în aplauzele puterii iudaice, și scoate foaie de un lux pe care noi, în nemiloasa noastră sărăcie în timp de 10 ani, niciodată nu l-am putut ajunge.*

MIHAIL STELESCU

Cele 10 porunci legionare și Mihai Stelescu

La începutul lunii iunie Căpitanul dă circulara „10 porunci" după care să se ghideze legionarul *în aceste zile de întuneric, de urgie și de satanică ademenire*. Suntem la mijlocul anului 1935, cenzura și legile împiedicau manifestările legionare în majoritatea lor. Să nu uităm că pe târâm politic restricțiile impuse legionarilor în urma prigoanei Duca nu expiraseră încă. Totodată, cenzura ridicată împotriva publicațiilor legionare nu fusese pe deplin înlăturată, doar o parte din ele reușind să răzbată până la cititor, până la camarazii din orașele mici și din sate. Aceste porunci sunt perfect actuale și astăzi și ne folosesc și nouă de îndreptar, le veți parcurge în completarea acestui text și veți înțelege mai bine ce vreau să spun. Circulara nu îl viza în mod exclusiv pe Stelescu și revista lui, dar, citindo, desigur că îl putem încadra pe Stelescu la multe puncte ale circularei.

Probabil de aceea Stelescu – simțindu-se cu musca pe căciulă – simte nevoia să reacționeze violent împotriva acestei circulări în paginile revistei sale, răstălmăcind cuvintele Căpitanului și insultând pe legionarii cărora le era destinată. *Deci, pentru Corneliu Codreanu, un tânăr din Gardă trebuie să fie orbit, vândut, îndopat numai de șef. (...) Dacă șeful e un șnapan, de unde o poate afla "luptătorul conștient"? Ori poate șefi șnapani nu există? Iată cum se apără șefii de acuzațiile care li se aduc, cu interzicerea gândirii pe garnizoană; poate fi mai ușor, nu gândești, nu auzi, nu vorbești, aprobi doar ce spune șeful și mergi mai departe. (...) Dar eu l-aș întreba pe amicul Codreanu, el n-are niciun interes în a da astfel de ordine? De ce se teme că legionarul din gruparea sa ar putea auzi ceva sau s-ar putea lumina cu ceva? Când ești curat nu îți e teamă de nimic, n-ai ce ascunde. (...) Iată, iubiții mei, că de data asta v-am dat citate din marele pontif al cinstei și al adevărului! Cercetați-le, aprofundați-le și dacă simțiți în voi suflete de servi și minți de imbecili, înjugați-vă la ordinele unui astfel de șef.* („Cruciada Românismului", nr 31, 11 iulie 1935).

Un nou complot pentru asasinarea Căpitanului

Chiar dacă Stelescu ducea o mișelească campanie de denigrare a Legiunii și a Căpitanului prin gazeta sa, el nu mai reprezenta un pericol real nici asupra vieții Căpitanului și nici pentru fracturarea Mișcării. Câinele care latră nu mușcă... un proverb care se verifică perfect în raport cu Stelescu. După ce a început să latre, nu a mai avut capacitatea de a mușca. Toată suflarea legionară era cu ochii pe el din toamna lui 1934, din acel moment camarila nu l-a mai putut utiliza pentru planurile de eliminare a Căpitanului. Vara lui 1935 aduce cu sine deschiderea taberei legionare de la Carmen Sylva, cea mai complexă și înălțătoare tabără din istoria Mișcării (care va continua și se va desăvârși în anul 1936).

Aici, la Carmen Sylva, Căpitanul va fi informat despre un nou complot care se urzea la Palat împotriva lui. Nimic nou, am putea spune, știm că acțiunea lui Stelescu nu a fost singulară și că asasinarea Căpitanului a fost stabilită în 1933 și, pentru finalizarea ei, camarila împreună cu clasa politică, cu oculta și uneori cu Biserica, a lucrat constant până în 1938. Acest nou complot nu ne interesează în sine, ceea ce ne interesează este răspunsul pe care Căpitanul îl dă la aflarea lui. Acest răspuns este o cheie atât pentru înțelegerea cazului Stelescu, cât și pedepsirea lui Armand Călinescu sau a „demnitarilor" de la Jilava. Iulie 1935, Carmen Sylva, este momentul în care Căpitanul părăsește atitudinea adoptată după prigoana Duca („veți aștepta cu calm și cu aceeași neînvinsă credință desfășurarea furtunii", „ordinul este acum tăcere", „nimeni nu se mișcă nici măcar cât o frunză din copac", „acum e eroismul răbdării", „vreau să nu miște nimeni fără ordinul meu" – vezi „Circulari și manifeste") și pledează explicit pentru acțiune fermă în cazul unui eventual asasinat care l-ar doborî.

continuare în pag. 5

BĂTĂLIA PENTRU SIMBOLURILE MEMORIEI COLECTIVE ROMÂNEȘTI

reușească. Da, la nivel de instituții ale statului se poate institui temporar o asemenea cenzură de fier. Dar aceasta nu poate ajunge până la firul ierbii, pe care ar trebui s-o pârjolească în întregime pentru a stârpi ceea ce este de fapt adevărul despre acei martiri incomozi, care le dau insomnii conducătorilor României chiar la aproape șapte decenii de la moartea lor.

O explicație mai profundă a acestei adversități ireductibile, care denotă în același timp și o teamă vădită în fața forței potențiale pe care o are jertfa celor din temnițele comuniste, e faptul că acești „sfinți ai închisorilor" din România au un specific aparte. Ei au îmbinat trăirea și rugăciunea isihastă – ceea ce aparent nu deranjează atât de tare – cu lupta spirituală prin luarea de atitudine în fața fiarei apocaliptice. Comunismul a fost doar o întruchipare istorică a ei, nefiindu-i însă nici începutul, nici sfârșitul.

Iar dacă lupta politică împotriva comunismului în feluritele sale ipostaze istorice sau, în termeni simbolici, împotriva fiarei roșii, nu e practicabilă întotdeauna, lupta spirituală e posibilă însă oriunde și oricând, în orice condiții. Aceasta e predania acelor figuri precum Valeriu Gafencu, Ioan Ianolide și ceilalți „sfinți ai închisorilor", care au înfruntat fiara cu ajutorul lui Hristos, mulți cu prețul propriei vieți. Ei și memoria lor vor fi în cele din urmă buturuga de poticnire și piatra în care se vor rupe dinții fiarei.

Atitudinea lor de o fermitate calmă și limpede, așezată în chip nezdruncinat în Adevăr, e cea care stârnește și acum reacții înverșunate de ură. Forța hristică luminoasă emanată din mormintele necunoscute ale unor martiri precum Mircea Vulcănescu sau Valeriu Gafencu, dar și a altora, are însușirea de a-i arde pe cei care, într-o perpetuă neodihnă, sub semnul fiarei, Îl prigonesc pe Hristos și pe mărturisitorii Lui.

BOGDAN MUNTEANU

DECEMVIRII

Aceasta nu este o atitudine nouă sau o schimbare în gândirea politică şi spirituală a Căpitanului. Să nu uităm că dintotdeauna, cu mult înainte de înfiinţarea Legiunii, trădarea a fost privită de Căpitan ca cea mai mare ruşine care poate atârna peste sufletul unui neam şi singurul răspuns posibil în faţa trădării, a fost întotdeauna retezarea ei. *Dacă aş avea un singur glonţ, iar în faţa mea, un duşman şi un trădător, glonţul l-aş trimite în trădător*, spunea Căpitanul încă din 1923. Exemplele pot continua pe multe pagini, dar nu le voi reda aici, ci vă îndemn cu această ocazie să recitiţi „Pentru Legionari" pentru a le revedea şi a le privi acum şi prin prisma cazului Stelescu. Deşi „Pentru Legionari" acoperă povestea vieţii Căpitanului şi a Mişcării Legionare până la mijlocul anului 1933, să nu uitaţi că această carte a fost redactată după trădarea lui Stelescu (final de 1935-început de 1936).

Dacă o veţi citi acum, veţi înţelege încă o dată cât de corect a fost Căpitanul cu Mihail Stelescu şi cu trecutul legionar al acestuia. Veţi regăsi numele trădătorului (fără această titulatură pe care ar fi meritat-o deplin) în această carte, elogiat şi enumerat în toate marile bătălii conduse de Căpitan în perioada 1927-1933. Mai mult decât atât, dacă Corneliu Codreanu nu ar fi făcut asta, activitatea glorioasă a lui Stelescu din anii mai sus menţionaţi ar fi fost ştearsă cu totul din memoria legionară, pentru că toate referirile despre Mihail Stelescu din literatura legionară sunt exclusiv negative, nimeni nu a vrut să-şi mai aducă aminte de faptele spectaculoase şi eroice ale celui care a trădat. Dar Căpitanul a pus întotdeauna adevărul mai presus de dreptatea personală, n-ar fi decupat niciodată trecutul Mişcării pentru răzbunare. În toată cartea există o singură propoziţie prin care cititorul este avertizat că ulterior s-a întâmplat ceva cu avântul legionar al lui Stelescu: *Încrederea şi dragostea pe care i le-am arătat nu mi-au fost însă răsplătite.* Atât a avut de „reproşat" cel asupra căruia Stelescu a vrut să aducă moartea. Înţelegeţi cât de fantastic era Căpitanul? Cât de fantastic este Căpitanul! Legionarul Mihai Stelescu a fost salvat în memoria legionară de cartea Căpitanului. Trădătorul Mihai Stelescu a rămas în memoria legionară prin condeiul tuturor legionarilor care au reuşit să scrie despre perioada de început a Mişcării Legionare şi prin al celor care le-au continuat crezul şi lupta.

Legionarii trebuie să mă răzbune

Participant în tabăra de la malul mării în acele zile de vară, Marin Bărbulescu (şeful Centrului Studenţesc Legionar Timişoara) ne dă o mărturie extraordinară despre acest moment, reproducând atmosfera generală şi cuvintele Căpitanului: *Către sfârşitul lunii iulie 1935, la Carmen Sylva, Căpitanul a primit informaţii despre manoperele Lupeascăi la care sunt asociaţi, între alţii, şi miniştrii Inculeţ şi Iamandi. În faţa frontului 300 la 400 de legionari, Căpitanul a adus la cunoştinţă informaţiile primite şi după ce a înfierat trădarea prin care neamul românesc a fost doborât ori de câte ori a încercat cineva să îl ridice; prin trădare au pierit Ion Vodă cel Cumplit, Mihai Viteazul, Horia, Cloşca şi Crişan, Tudor Vladimirescu... continuă „nu-mi este frică de moarte. Cred că nu s-a născut încă mâna care să se ridice să mă suprime. Însă, pentru viitorul acestui neam, dacă actul se întâmplă, legionarii trebuie să mă răzbune. Neamul care nu este capabil să extirpe din sânul lui mişelia şi trădarea, este putred şi menit pieirii."*

După cum puteţi înţelege, cuvintele Căpitanului de la Carmen Sylva nu sunt o invitaţie la asasinarea lui Stelescu. O putea spune direct şi ar fi spus-o direct dacă l-ar fi dorit mort. Stelescu eşuase în dubla sa încercare, asasinare şi destabilizarea Legiunii, şi Corneliu Zelea Codreanu ştia că acelaşi trădător nu va acţiona a doua oară pentru că fusese compromis şi, mai mult, ştia că după eşecul lui Stelescu, oculta nu va mai coopta în planurile sale vreun alt „lider" legionar şi că va schimba strategia. Desigur, alte tipuri de trădători şi alte planuri de asasinare se întrupau din faldurile financiare ale camarilei, către ei se îndreptau cuvintele sale.

Exact aceeaşi atitudine şi acelaşi ordin către legionari vom găsi în circulara Căpitanului nr. 145 din 11 februarie 1938, circulară prin care cere explicit răzbunarea sa în caz de asasinat. Cu această circulară este o poveste mai complexă (a fost ulterior anulată de Căpitan, dar nu din cauză că şi-ar fi schimbat ordinul de răzbunare, aşa cum greşit s-a tot interpretat chiar şi în mediile legionare) care nu face neapărat obiectul serialului în curs, dar la un moment dat ne vom ocupa şi de ea.

Cuvintele rostite atunci pe malul mării, la Carmen Sylva, vor reverbera apoi în mod constant în discursurile lui Ion Moţa. Bineînţeles că asta iarăşi nu reprezintă vreo noutate. Moţa a fost mereu împotriva trădării şi a fost primul legionar care a pedepsit trădarea întrupată în Vernichescu la momentul 1924. Dar de acum înainte Moţa va acţiona şi va veghea personal la siguranţa Căpitanului, pregătind legionarii în conformitate cu ordinul transmis de Căpitan la Carmen Sylva pentru a asigura o fermă şi zguduitoare reacţie în cazul unui viitor asasinat.

Planul de asasinat din iulie 1935 a eşuat înainte să fie pus în practică. Ceva a rămas totuşi în urma lui... Poate aţi întâlnit în literatura legionară referiri la cei doi măgari care se aflau în tabăra de la Carmen Sylva, atât în 1935, cât şi în 1936, „botezaţi" de legionari Lupeasca şi Iamandi. Acum ştiţi când şi de ce şi-au căpătat numele. *Era tocmai timpul să se aducă apă pentru bucătărie, de aceea câţiva camarazi au plecat să aducă pe „Lupeasca" şi pe „Iamandi", cum au fost botezaţi de înaintaşii noştri măgăriţa şi măgăruşul ei, care erau la păscut şi acum trebuia să fie aduşi şi priponiţi. Un camarad de la bucătărie strigase mai înainte, să aducă mai repede pe „Lupeasca" şi pe „Iamandi". Unul dintre camarazi i-a atras atenţia să nu mai spună la măgăriţă „Lupeasca", fiindcă vă poate auzi Căpitanul şi vă pedepseşte. El* (Căpitanul) *a oprit să se mai spună la măgăriţă „Lupeasca" şi la măgăruş „Iamandi". Căpitanul avea cortul său aproape de bucătărie şi putea foarte bine să-i audă. Şi totuşi, când ştiam că nu e Căpitanul în tabără, când eram siguri că el nu ne aude, tot „Lupeasca" o strigam pe măgăriţă şi „Iamandi", pe măgăruş.* (Nicolae Ciolacu, „Haiducii Dobrogei".)

CEZARINA CONDURACHE

Bucureşti, 25 mai 1935

SCRISOARE CĂTRE F.D.C. GALAŢI

Iubiţi Camarazi,

Da! Împliniţi 10 ani de la înfiinţarea Frăţiei de Cruce din Galaţi.

Cât de vesel trebuie să fie sufletul când - peste atâtea obstacole - puteţi constata că Frăţia de Cruce există.

Câte lupte n-a purtat Frăţia de Cruce Dunăreană, câte bucurii nu mi-a adus, câţi luptători de bronz nu s-au născut din cuibul acela: Ţocu, Savin, Măcrineanu, Simion Lefter, Costea, Nicolai Ion, Ştefănescu şi alţii, care nu-mi mai vin în minte!

Frăţia de Cruce Galaţi şi-a creiat o tradiţie de vitejie cu care se va putea mândri mâine într-o Românie biruitoare, când se vor împărţi gloriile.

Astăzi nu se împărţesc decât rănile.

Destinul însă a fost şi crud, cu voi, fraţi de cruce din Galaţi. La voi s-a născut şi a crescut un trădător.

Ce greu apasă pe voi, pe onoarea noastră de soldaţi, pe mine!

Pentru că eu l-am încurajat şi l-am ridicat acolo unde n-a crezut că ar putea ajunge la 25 de ani.

Astăzi, când noi trăim înlănţuiţi, el se bucură de libertate şi cu bani duşmani ne atacă cu noroi, în aplauzele puterii iudaice, şi scoate foaie de un lux pe care noi, în nemiloasa noastră sărăcie în timp de 10 ani, niciodată nu l-am putut ajunge.

Dragii mei,

Vă veţi ţine bine. Acesta este drumul biruinţei. Vă urez să mergeţi pe el până la capăt, înfruntând tot ce vi se aşează înainte.

La urmă veţi fi biruitori.

Hristos a biruit!

C.Z.C.

5 iunie 1935

CELE 10 PORUNCI

de care trebuie să se ţină legionarul, pentru a nu se rătăci de pe drumul său glorios, în aceste zile de întuneric, de urgie şi de satanică ademenire. Pentru că trebuie să ştie toată lumea că noi suntem legionari şi rămânem legionari până în veacul veacului.

1. NU CREDE în nici un fel de informaţii, de veşti, de păreri despre Mişcarea Legionară, citite din orice foaie ar fi, chiar dacă pare a fi naţionalistă, sau şoptite la ureche de agenţi, sau chiar de oameni de treabă.

Legionarul nu crede decât în ordinul şi în cuvântul Şefului său.

Dacă acest cuvânt nu vine, înseamnă că nimic nu este schimbat şi că legionarul îşi merge în linişte drumul său înainte.

2. DĂ-ŢI SEAMA BINE pe cine ai în faţă. Şi cântăreşte-l cum trebuie, şi când este un inamic care vrea să te înşele, şi când este un prieten prost pe care l-a înşelat mai înainte un inamic.

3. PĂZEŞTE-TE ca de o mare nenorocire de omul străin, care te îndeamnă să faci ceva. El are un interes şi voieşte să-şi facă interesul prin tine, sau să te compromită în faţa celorlalţi legionari. Legionarul acţionează numai din ordin, sau din iniţiativa sa proprie.

4. DACĂ vrea cineva să te ademenească sau să te cumpere: Scuipă-l în ochi. Legionarii nu sunt nici proşti, nici de vânzare.

5. FUGI de cei ce voiesc să-ţi facă daruri. Nu primi nimic.

6. ÎNDEPĂRTEAZĂ-TE de cei ce te linguşesc şi te laudă.

7. Unde sunteţi numai 3 legionari, trăiţi ca fraţii între voi: UNIRE, Unire şi iar Unire.

Sacrifică tot, calcă-te pe tine în picioare, cu toate poftele şi cu tot egoismul din tine, pentru această unire. Ea, UNITATEA, ne va da biruinţa.

Cine este contra unităţii, este contra biruinţei legionare.

8. NU-ŢI VORBI DE RĂU camarazii. Nu-i pârî. Nu şopti la ureche şi nu primi să ţi se şoptească.

9. NU TE SPERIA dacă nu primeşti ordine, veşti, răspunsuri la scrisori, sau dacă ţi se pare că lupta stagnează. Nu te alarma, nu lua lucrurile în tragic, căci Dumnezeu este deasupra noastră şi şefii tăi cunosc drumul cel bun şi ştiu ce vor.

10. ÎN SINGURĂTATEA TA roagă-te lui D-zeu, în numele morţilor noştri, pentru ca să ne ajute, să suferim toate loviturile, până la capătul suferinţelor şi până la marea înviere şi biruinţă legionară.

C.Z.C.

Portret de luptător: **Vasile Motrescu**

CIPRIAN VOICILĂ

Vasile Motrescu s-a ivit pe lume la data de 11 octombrie 1920, în comuna Vicovu de Jos (județul Suceava). Părinții săi erau oameni simpli. Țărani. Urmându-le exemplul, după ce a încheiat cele 6 clase primare, Vasile s-a îndeletnicit o vreme cu munca truditoare a câmpului.

După sfârșitul celui de-al doilea război mondial, în 1944, sătul de nedreptățile săvârșite de sovietici, intră în grupul de partizani conduși de Macoveiciuc. Aceștia fuseseră instruiți de membrii Comandamentului româno-german din Câmpulung Moldovenesc. Spre finele lui 1944 se ascunde pentru a nu cădea în mâinile hulpave ale armatei sovietice. După o vreme se întoarce în comuna sa natală, se căsătorește, iar Dumnezeu îi dăruiește doi copii. La începutul anului 1949 se face din nou nevăzut în pădurile din împrejurimile Rădăuților fiindcă fusese înștiințat că Securitatea comunistă era pe urmele sale: aflaseră de acțiunile lui subversive, săvârșite împotriva trupelor sovietice, de ocupație.

„Simt în suflet datoria și porunca sfântă a Voievodului de la Putna, de a nu pleca capul în fața vrăjmașului”

O vreme activează în grupul partizanilor conduși de Constantin Cenușă. Amândoi sunt condamnați în contumacie la 31 de ani de temniță pentru „activități desfășurate în spatele trupelor sovietice în primăvara anului 1944”. Mai târziu Motrescu îi avertizează pe partizanii din Munții Făgăraș, conduși de Ion Gavrilă Ogoranu, că vor fi arestați. Mai primește o condamnare de 23 de ani și 6 luni pentru „tâlhărie, instigare publică repetată și asociere contra liniștii publice”. La data de 29 mai 1952 se face din nou nevăzut în munți, „având asupra sa și o armă ZB din timpul războiului” (*Liviu Țăranu*). Peste o lună decide să lupte alături de Gavrilă Vatamaniuc și Ioan și Gheorghe Chiraș. Între 1944 și 1958 întreprinde o serie de acțiuni subversive la adresa regimului comunist: răspândește manifeste, îi bagă în sperieți pe cei care, din obediență, pactizau cu orânduirea comunistă, plasează scrisori împotriva noului regim prin cabanele activiștilor comuniști și le trimite epistole în care condamnă procesul colectivizării operate cu mână de fier de autorități în Bucovina, colectivizare în urma căreia zeci, sute de țărani au fost deposedați abuziv de pământul lor. Vasile le transmite autorităților că se va preda în mâinile lor, dar cu o singură condiție: să fie grațiat Constantin Cenușă și toți deținuții condamnați din motive politice.

La data de 10 aprilie 1951 Vasile Motrescu trimite o scrisoare-declarație „organelor de Miliție”. Din ea transpare nu doar dârzenia partizanului, ci și întreaga sa axiologie: respectul pentru legea strămoșească și angajamentul său, ontologic, l-am putea numi, față de testamentul Sfântului voievod Ștefan cel Mare, care îl metamorfozase dintr-un simplu țăran într-un temut apărător al libertății românilor. Le scria, deci, milițienilor: „Puteți D-voastră să întrebuințați toate mijloacele și metodele sovietice de schingiuire, amenințare, îndulcire, deportare sau temniță și chiar de a-ți executa toată familia mea, toate rudele și toți care credeți d-voastră, eu, Partizan Vasile Motrescu, nu voi ceda niciodată viu. Poate că mă veți întreba, că e păcat să mă omorâți nevinovat, dar eu vă spun că vinovat, nevinovat, eu nu cedez și nu voi trăda pe frații mei de suferință care au aceeași soartă ca și mine, puteți să-mi garantați libertatea și să-mi încredințați cel mai înalt post de răspundere din RPR și chiar să fiu sigur de Libertate, nu voi ceda și nici nu voi trăda, căci simt în suflet datoria și porunca sfântă a Voievodului de la Putna, de a nu pleca capul în fața vrăjmașului, când a lăsat, pe patul morții, urmașului său Bogdan aceste cuvinte: «Iar dacă vrăjmașul vostru v-ar strâmtora cu rușinoase închinări, atunci mai bine muriți prin paloșul lui decât să fiți privitorii împilării și ticăloșiei țării voastre. *Dumnezeul părinților voștri* însă se va îndura de lacrimile slugilor sale și *va scula dintre voi pe cineva carele va așeza iarăși pe urmașii voștri în libertatea și puterea de mai înainte*». Aceste cuvinte jur că le voi ține până la cea din urmă suflare de viață. Frați milițieni, dacă nu vă mustră Testamentul lui Ștefan cel Mare, atunci urmăriți-mă și luați-mi viața «căci pentru mine e o cinste să mor ca un erou», decât să mă predau ca un mișel și să mă torturați, să mă chinuiți și apoi să mă faceți evadat ca să mă omorâți mișelește. Știu și cunosc foarte bine politica d-voastră mincinoasă, despre așa-zisa Libertate, de care vă bucurați numai d-voastră, membrii de partid, dar restul omenirii suferă durerile nașterii. Prin jertfe vă bucurați astăzi d-voastră de libertate și tot prin jertfe vom dobândi libertatea și noi, cel puțin pentru copiii noștri dacă nu pentru noi, care suntem astăzi prigoniți și amărâți cu sufletul, căci noi avem un fundament după care ne călăuzim, Biblia și credința lui Dumnezeu. Asta e speranța noastră, iar libertatea noastră e scrisă cu litere de foc. Eu nici nu am adus la cârma Țării Românești partidul comunist și nici nu îl pot îndepărta, aceasta nu stă în puterea mea, chiar de aș depune toate eforturile, nu vă pot dărâma, *dar nici nu pot să vă zidesc*”. (*Jurnale din rezistența anticomunistă. Vasile Motrescu, Mircea Dobre*, Editura Nemira, București, 2006, ediție îngrijită de Liviu Țăranu și Theodor Bărbulescu, pp. 119-120)

Mulți dintre luptătorii anticomuniști care au suferit prin temnițele care au împânzit funebru istoria noastră recentă și-au asumat încercările ca pe o jertfă, ca pe o „ardere de tot” pentru mai binele nostru, al generațiilor următoare. Unul dintre ei, Ioan Ianolide (prieten și ucenic al lui Valeriu Gafencu - „sfântul închisorilor”, cum îl numește Nicolae Steinhardt în *Jurnalul fericirii*) scria: „Cu durere privesc cum oamenii de cultură ai vremii au scris împotrivă-ne fără să se fi obosit să ne consulte, căci ei sunt megafoanele ateismului și nu ale adevărului. Aici [în temnițe] s-au născut sfinți, martiri și eroi. Așa ne-am luat dreptul de a spune adevărul împotriva lui Marx, Lenin, a marxism-leninismului și socialismului. Mărturia noastră este crudă, dar e palidă în raport cu realitatea, căci intensitățile trăite aveau depășesc toate posibilitățile de exprimare. Temnițele au fost laboratoarele de «reeducare» a «dușmanilor regimului», până când am fost considerați inofensivi puterii de stat. Presiunile ce s-au exercitat asupra noastră au fost geniale și bestiale, încât puțini au putut rezista. Totuși au fost oameni care au crezut până la sfârșitul tuturor chinurilor și au rămas curați. În acești oameni a viat Hristos, a vorbit Hristos și Hristos vorbește secolului XX prin ei”. Ideologia comunistă a fost nu doar antihristă, ci și profund antiromânească. Ianolide remarca în însemnările sale, cu probitatea câștigată în cei 23 de ani de detenție politică: „Viitorul acestui neam se zdrobește în România cu toate mijloacele de propagare a ateismului, materialismului și nihilismului. Creștin, român și om sunt cele trei valori ce se confundă, se întregesc și cuprind sufletul românesc. Dar de când se propagă marxism-leninismul, sufletul românesc a fost înmormântat”. (Ioan Ianolide, *Întoarcerea la Hristos – document pentru o lume nouă*, Editura Christiana, București, 2006, p. 20)

„Vino, sfântă libertate, vino și în sat la noi!”

Vasile Motrescu a renunțat la bucuriile unei vieți obișnuite, la familie, la căldura unui cămin pentru a trezi conștiința semenilor săi și pentru a-i învăța prețul libertății. A petrecut ca un lup singuratic nopți întregi sub ploaia măruntă și rece, a flămânzit zile în șir, a mărșăluit până la epuizare pe cărări neumblate. Alte zile în șir nu a întâlnit țipenie de om. O însemnare din jurnalul său – pe care l-a ținut între anii 1952-1953- ne poate ajuta să înțelegem ce stări sufletești, ce război interior a trebuit să poarte, o luptă care se adăuga, ca o nouă povară, privațiunilor exterioare, de tot felul, pe care a fost nevoit să le îndure: *„(Marți, 6 ianuarie 1953)* Înainte de a se face ziuă m-am sculat, mi-am făcut mâncare, am mâncat, am făcut rugăciunile obișnuite, restul zilei citesc în Biblie și mă frământ cu gândurile, e frig, tai butuci, stau în colibă, peste noapte nu am putut să dorm aproape deloc de atâtea frământări și gânduri negre. Mă doare capul, am căpătat nervi, nu mă pot apuca de nimic, nu mă ține capul, nici să citesc, plâng și mă frământ și mă gândesc la viața pustie pe care o petrec singur, fără nicio mângâiere din partea nimănui, zilele încă par lungi și noaptea, de asemenea, fără sfârșit, toată noaptea mi-am oblojit capul cu comprese cu apă rece, dar de durut tot mă doare”. (*idem*, p. 87) Nenumărate pagini de jurnal dau mărturie că citea des din Sfânta Scriptură. Se hrănea din cuvintele Cuvântului. În rarele momente de răgaz, la adăpostul unei colibe sau la căldura focului proaspăt, sub aripa vaporoasă și revigorantă a Muzelor, Vasile Motrescu scrie poezii. Ca aceasta:

„Dus de dorul libertății
De porunca strămoșească
Am lăsat copii, soție
Și m-am dus haiduc la coastă.
Sub o tufă stau la pândă și aștept seara să vie
Să-mi iau rucsacul și pușca și să-mi văd de haiducie
Văd lumea cum merge-n vale de la cosit înspre sat
Numai eu pornesc la coastă, sufletele deocheat
Soarele-n păduri s-ascunde ca un glob roșu de foc
Numai eu pornesc la munte, suflete făr de noroc
De la marginea pădurii iarăși mă uit înapoi
Și văd cum o fetișcană mână-n vale un cârd de oi
Și îngână-ncet un cântec, codrule ce drag îmi ești
Și mergând cântând în vale se văd lumini pe la ferești
Iar încet pe sat s-așterne noaptea neagră și urâtă
Semănând cu-a mea viață tristă și posomorâtă
Se așterne o tăcere, liniște ca de mormânt
Numai eu mai tulbur morții noaptea neagră cu el mergând
Las rucsacul jos în iarbă și m-așez să stau pe dânsul
Și gândind la viața-mi tristă mă apucă iarăși plânsul
Prin iarbă pe lângă mine greierii au început cântul
Să mă mângâie pe mine să las plânsul și urâtul
Adâncit în gânduri negre, privesc noaptea cea senină
Și cu gând de libertate văd o zare de lumină
Unde-mi este tinerețea petrecută în pădure
Chinuită-n frig și foame, mâncând fragi, bureți și mure
Chinuindu-mă cu viața, am uitat că am să plec
Cu nădejde și credință peste toate am să trec

continuare în pag. 7

Centenar Constantin Oprişan
Dimensiunea cuminecătoare a jertfei

CONSTANTIN MIHAI

Constantin Oprişan este unul dintre reprezentanţii de seamă ai tradiţiei intelectuale interbelice, inteligenţa sa plasându-l, aşa cum foarte bine puncta Dumitru Bordeianu, „în vârful piramidei intelectuale româneşti”. Mai mult, „cu pregătirea lui filosofică şi geniul de poet îi impresiona enorm pe cei din jur”[1]. Asemenea lui Pascal, Constantin Oprişan era un matematician desăvârşit şi un logician de temut, îmbinând *esprit de geometrie* cu *esprit de finesse*, totul într-un orizont cultural plurisdiciplinar care varia de la litere, arte, filosofie la matematică, muzică.

Născut la 16 martie 1921 în Onceşti, Bacău, absolvă Liceul în Bacău. Membru al Frăţiilor de Cruce este nevoit să ia drumul exilului în ianuarie 1941, ca urmare a loviturii de stat a lui Ion Antonescu împotriva Mişcării Legionare, prin prigonirea, asasinarea şi întemniţarea tineretului legionar românesc. O minte de-a dreptul sclipitoare, Constantin Oprişan se refugiază în Germania, unde audiază cursurile de filosofie ale lui Martin Heidegger la Freiburg, care îl va remarca de la bun început, decelând în acesta atât simţul metafizic profund, dar şi harul său poetic. Nu întâmplător Heidegger vorbea de *locuirea poetică a fiinţei umane*, având drept exemplu şi modelul întrupat de Constantin Oprişan.

Din păcate, exilul nu îl va scuti de neplăceri pe tânărul Constantin Oprişan care va fi vânat de autorităţile naziste, via Ion Antonescu, pentru aderenţa sa legionară. De altfel, la începutul lui 1943, împreună cu alţi nouă tineri legionari, Constantin Oprişan va cunoaşte supliciile lagărului de exterminare nazistă de la Buchenwald. Se ştie foarte bine că o bună parte a conducerii Miscării Legionare era deja întemnitaţă în lagărele de la Buchenwald, Dachau, aceasta pentru a demonta unul din miturile pretinsei colaborari germane cu Mişcarea Legionară. Oare aşa ar fi funcţionat o colaborare prin întemniţarea în cele mai cumplite lagăre naziste de exterminare?

În urma bombardamentelor americane declanşate asupra lagărului de la Buchenwald, la 24 august 1944, Constantin Oprişan reuşeşte să scape din prizonierat cu o bună parte dintre deţinuţi. O dată eliberat va încerca să revină în ţară, având gândul de a lupta împotriva comunismului care se instaurase în România după actul de trădare de la 23 august 1944. După ce termină cursurile unei şcoli militare germane, cu concursul american, Constantin Oprişan va fi încadrat unui grup ce urma să fie paraşutat în România pentru a continua rezistenţa anticomunistă. În primăvara anului 1945, din cauza unor schimbări politice naşteptate, planul de paraşutare a grupului românesc este anulat, ceea ce nu împiedică pe trei reprezentanţi ai grupului (Marinescu, Oprişan şi Creţu) să plece spre ţară, traversând pe jos Ungaria şi intrând clandestin la frontieră. Revenit în România, Constantin Oprişan este numit şeful Frăţiei de Cruce pe întreaga ţară. Constantin Oprişan continuă reorganizarea Mişcării Legionare, cu toate că ruşii ocupaseră ţară. Cunoscutul actor, Ernest Maftei îşi aminteşte acest episod în stilul său sfătos: „Eram în Bucureşti, la Teatrul Poporului. Şi m-am întâlnit cu el zece duminici, în fiecare duminică în altă Biserică. Ci, îmi zice el, io să iau Moldova; în ’47, bre! Să organizez eu legionarii pe Moldova, şi el Ardealu’. Şi l-am lămurit că ne prinde... Da’ ar fi crezut Costică Oprişan, domnule?! L-au prins, a murit în chinuri”.

Paralel cu activitatea sa de luptă împotriva comunismului, Constantin Oprişan nu renunţă la pasiunea sa pentru cultura de performanţă, înscriindu-se în 1946 la Facultatea de Litere şi Filosofie din Cluj, unde va audia prelegerile lui Lucian Blaga, D.D. Roşca, Ştefan Bezdechi. Vasta sa cultură îi va uimi realmente pe universitarii clujeni, ale căror prelegeri erau înlocuite, uneori, de prelegerile lui Constantin Oprişan[2]. Există în acest sens mărturia lui Petru Hossu, asistent universitar al lui D.D.Roşca, martor al unei prelegeri susţinute de Constantin Oprişan în faţa colegilor săi studenţi[3].

În noaptea de 14-15 mai 1948 pe când era încă student în anul III al Facultăţii de Litere şi Filosofie din Cluj, Constantin Oprişan ia drumul închisorilor comuniste, asemenea elitei intelectuale (în acea noapte au fost arestaţi 14-15.000 de tineri legionari). Închis la Jilava ca închisoare de tranzit şi condamnat la 25 ani muncă silnică, Constantin Oprişan lasă în urmă tânăra familie (proaspăt căsătorit în 1947 cu Constanţa Grama, membră a Cetăţuilor), urcând Golgota suferinţei româneşti. Martirologia lui Constantin Oprişan debutează prin experimentul inimaginabil de la Piteşti, unde „va trece prin tenebrele reeducării din care se va slobozi cu sufletul luminat în focul lămuritor al suferinţei”. Furia diabolică s-a năpustit asupra lui Constantin Oprişan cu o violenţă de nedescris, el reprezentând nodul gordian al reuşitei experimentului de la Piteşti, în măsura în care constituia modelul tineretului românesc, şeful Frăţiilor de Cruce pe ţără, care trebuia exterminat, acest proces antrenând căderea ulterioară a întregului tineret întemniţat acolo. Aşadar, trebuia eliminat liderul tineretului pentru ca întregul proces de reeducare să fie îndeplinit.

Constantin Oprişan va fi torturat „pe măsura funcţiei sale. Nu a fost un tânăr mai chinuit ca el în Piteşti! El îşi va da seama de gravitatea şi grozăvia celor ce se întâmplau. Supus unor crunte bătăi, avea să sufere un adevărat martiriu”. Asumarea suferinţei devenise condiţia existenţei sale mucenicite, în măsura în care mărturisirea Adevărului Revelat nu suporta niciun soi de abdicare de la îndreptarul vieţii creştine. În acest sens, Constantin Oprişan manifesta „o imensă forţă lăuntrică, prin care chinurile iadului nu îl mai înspăimântau şi le privea cu seninătatea Iov-istă. Tot ce i se întâmpla, primea şi îndura ca pe ceva ce i se hărăzise”. Tânărul cu „privirea blândă şi visătoare” se subscria traseului lui Iov, îndurând cu multă nădejde şi credinţă puternică întregul şir de suplicii la care era supus, totul în orizontul restaurării fiinţei îndumnezeite, a luminii care purifică întunericul abisului.

La Piteşti, „totul a îmbrăcat zeghea unei teribile suferinţe care părea fără sfârşit: mâncarea, somnul, nevoile fiziologice, până şi respiraţia erau crunt cenzurate, iar deşertul lăuntric, de multe ori, nu cunoştea hotare”[4]. Intuind căderile care urmau să se producă şi neputinţa care va pune stăpânire pe sufletul camarazilor, înainte de începerea torturilor colective, Constantin Oprişan îi îmbărbătează exemplar: „Nu pot vedea clar metoda pe care ne-o vor aplica, dar cred că va fi metoda violenţei, căutând să distrugă în noi credinţa, unirea, frăţia şi camaraderia... Fiţi pregătiţi pentru lupta care se va da în **mlaştina disperării**. Fiecare va ieşi din încleştarea acestei lupte singur, neajutat decât de mila lui Dumnezeu şi de ce are mai bun în el. Lupta va fi de lungă durată şi cine va avea tăria şi răbdarea, convins fiind că ea este dreaptă, se va prăbuşi şi iar se va ridica. Astfel că nu ne mai rămâne decât să ne ascuţim săbiile duhovniceşti ale dragostei, ale unirii şi ale camaraderiei”[5].

În acest univers al teroarei, Constantin Oprişan reuşeşte să susţină ample prelegeri de filosofie camarazilor săi înseţaţi de cunoaştere şi dornici de a evada, chiar şi pentru câteva clipe, din „bezna temniţei afunde”, expuneri care nu erau realizate *ex cathedra*, „ci de la suflet la suflet şi atât de plăcute şi atrăgătoare” încât reprezentau o ieşire terapeutică din lumea de afară[6].

Aurel Vişovan, unul dintre martirii care a trecut prin calvarul de la Piteşti, mărturiseşte despre *puterea distructivă a reeducării* de acolo: „Evenimentele pot fi măsurate prin dimensiunea oamenilor care s-au confruntat cu ele. Bărbaţi de talia lui Costache Oprişan, Pop Cornel, Gioga Parizianu şi atâţia alţii... Ca brazii de înalţi, au rezistat atâtor furtuni rămânând neclintiţi... Sunt acum frânţi la Piteşti! Urgia capătă forme demonice. Acolo, istoria s-a oprit din mers pentru moment, făcând loc Apocalipsei”[7].

Nu putem şi nu avem dreptul să judecăm, aşa cum îşi mai permit unii – *Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor*, în comentariul Sfântului Schiarhiereu Nil Dorobanţu, în faimoasele sale *Cuvinte cereşti* – căderile pătimitorilor, mărturisitorilor, mucenicilor şi martirilor de la Piteşti, lucru esenţial asupra căruia ne atrage mereu atenţia Pr. Gheorghe Calciu Dumitreasa, care a trecut prin experimentul diabolic de acolo: „Costache Oprişan a fost unul dintre cei mai chinuiţi în închisoare. Pentru că el avea funcţie şi toată demascarea încerca să-l facă pe Costache Oprişan să cedeze sau să-l desfiinţeze astfel încât toţi tinerii care priveau spre el să-şi piardă orice echilibru. N-am stat cu el tot timpul. Nu ştiu dacă a cedat sau dacă nu a cedat, ştiu că a fost aşa de torturat încât, când am stat cu el în celulă avea plămânii complet distruşi. Dacă a cedat sau dacă nu a cedat?... Acolo nimeni nu a rămas întreg. Decât cei care au murit. Aşa că nu putem face o judecată de felul acesta. Au fost condiţii supraumane”[8].

Înfruntarea dintre două lumi: una reprezentată de ura şi bestialitatea lui Ţurcanu, de demonia unei autorităţi comuniste distructive şi o alta reprezentată de jertfa cuminecătoare a lui Constantin Oprişan, reprezentantul de vârf al tineretului legionar era o

continuare în pag. 8

PORTRET DE LUPTĂTOR:
VASILE MOTRESCU

Trece scumpa tinereţe chinuită de nevoi
Şi pornind în noaptea neagră oftând mă uit înapoi
Vino, sfântă libertate, vino şi în sat la noi!”

Pe 18 ianuarie 1955, Vasile Motrescu este descoperit, alături de Gavril Vatamaniuc în bordeiul din Pădurea Bercheza, unde cei doi se adăpostiseră de vitregia iernii. Reuşeşte să scape din încercuire, împuşcând doi jandarmi. Pentru a i se pierde urma, se hotărăşte să lupte de unul singur, astfel că între anii 1955-1957 pribegeşte prin codrii Bucovinei. Pe 30 ianuarie 1956 autorităţile îl condamnă, din nou, de această dată la moarte prin împuşcare. Vina? „Crimă de acte de teroare”. Autorităţile comuniste considerau că Vasile Motrescu este, de fapt, conducătorul partizanilor din gruparea Vatamaniuc.

Ca urmare a unei trădări, în luna ianuarie a lui 1958 Vasile Motrescu este descoperit, noaptea, de trupele de securitate, în casa familiei Şfichi din Gălăneşti. Este anchetat o vreme în Penitenciarul Botoşani, iar în seara zilei de 29 iulie 1958 este executat. Creştin fervent, animat de timpuriu de spiritul dreptăţii, Vasile Motrescu a trecut *dincolo*, în Împărăţia cerească, unde a primit darurile promise celor care „flămânzesc şi însetează de dreptate.” (*Matei 5,6*)

CIPRIAN VOICILĂ

CENTENAR CONSTANTIN OPRIŞAN
DIMENSIUNEA CUMINECĂTOARE A JERTFEI

expresie elocventă a războiului dintre bine şi rău, în care apocalipticul atinsese cote paroxistice.

La sfârşitul lunii august a anului 1951, Constantin Oprişan este transferat la închisoarea din Gherla, unde securitatea urmărea continuarea reeducării în vestita celulă nr.99. Printre cei aduşi să fie reeducaţi alături de Costantin Oprişan se mai numărau: Traian Popescu, Virgil Maxim, Gioga Parizianu, Ioan Soare *et alii*. Profund „strivit sub tăvălugul exterminării fizice şi psihice, la Gherla, Costache Oprişan găseşte resortul lăuntric prin care îşi avertizează camarazii de iminenta reeducare ce li se pregătea, vrând să-i cruţe de trauma care, de regulă, zdruncina sufletele devastate în urma şocului suferit”[9].

La Gherla, Virgil Maxim vede confruntarea dintre Ţurcanu şi Constantin Oprişan „ca o încleştare acerbă între duhuri”, confruntare care „rămâne memorabilă prin tăişul cuvântului cu care Costache spintecă fulgerător *ilustrul* discurs al lui Ţurcanu:„Ochiul acest luminător al trupului, este prima fereastră prin care mă uit în adâncul acestui necunoscut, sufletul omului. Ochii lui Ţurcanu, pe care îl vedeam pentru prima oară, erau ochii ticălosului, capabil să-şi sacrifice tot ce are mai de preţ pentru a-şi atinge scopul mârşav... Ţurcanu îşi coborâse numele, Eugen, simbol al curăţeniei sufleteşti şi trupeşti, în mocirla urii şi crimei sadice. O, dacă fiecare dintre noi am avea în conştiinţă gândul că vom fi chemaţi la Judecata de Apoi cu numele cu care Dumnezeu ne-a înfiat prin Botez, scoţându-ne din mâna lui satan! Iar noi nu vom putea răspunde *Prezent*!, fiindcă am întunecat prin păcat semnul înscris de fii ai lui Dumnezeu. Iar neputându-l citi, Dumnezeu îl leapădă de la sine”[10].

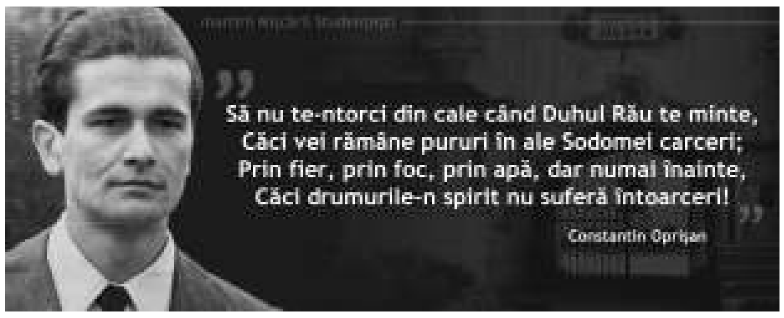
Virgil Maxim, o altă fiinţă duhovnicească aleasă, de o trăire incandescentă a fiorului mistic, surprinde dialogul dintre aceste două lumi diametral opuse, un dialog ce capătă o valoare de simbol în iconomia acelui context istoric: „Ţurcanu: - Aţi fost proiectaţi de la început să deveniţi ceea ce în intenţia noastră se cheamă om nou al societăţii socialiste şi în final comuniste. Faptul că aţi refuzat de la început să vă angajaţi conştient pe acest drum, ne-a determinat să acţionăm asupra conştiinţelor voastre, pentru a vă regăsi pe voi înşivă. A vă face să vă înscrieţi conştient, fiecare, pe coordonatele cinstei, ale idealurilor concepţiei materialist dialectice, care vizează eliberarea omului de sub jugul dogmelor mistice şi realizarea fericirii lui pe pământ. S-a oprit scontând efectul discursului şi aşteptând reacţia entuziastă a vulgului. Dar reacţia a fost contrară aşteptării lui.

- Dacă acestea sunt metodele idealului de care vorbeşti, nu veţi ajunge la nicio fericire, i-a replicat Oprişan. De ce nu aţi venit cu argumente raţionale, demne de oameni de ştiinţă, aşa cum vă autointitulaţi, cunoscători ai realităţilor materiale şi ai spiritului uman? De ce v-aţi pretat la josnicii, folosind metode barbare de constrângere şi siluire a conştiinţelor? Şi de ce nici acum nu acceptaţi discuţia, ci treceţi tot la teroare şi suplicii? Cu aceste merode nu convingeţi pe nimeni, ba, din contră, ne îndepărtaţi sau creaţi monştri spirituali şi morali, politici şi sociali!

Ţurcanu asculta ca pe ghimpi, dar nu l-a întrerupt. Voia să vadă ce s-a ales de toată munca lui. Şi deodată a izbucnit nervos:

- Tu să taci! Că din pricina ta am întârziat atât de mult **opera de transformare** pe care m-am angajat să o realizez!”[11].

Virgil Maxim subliniază dimensiunea acestei înfruntări publice, „ca o scăpare de săbii, într-un duel hotărâtor de ambele părţi”, înfruntare care „a aruncat o rază de speranţă sufletelor asuprite de Ţurcanu”. Toţi colegii de celulă se adunau instinctiv în jurul lui Constantin Oprişan, „ca lângă ultimul punct de salvare care trebuia el însuşi salvat”. În acele clipe de înfruntare, lui Virgil Maxim i-a fulgerat prin minte cuvântul Sfântului Arhanghel Mihail, în disputa cu satan, pentru trupul lui Moise: *Ceartă-te pe tine Domnul, diavole*!. Supus unei metode abominabile de tortură fizică, Constantin Oprişan trece şi peste aceasta; cu ajutorul lui Dumnezeu se producea minunea învierii din morţi. Din acel moment au încetat bătăile şi schinguirile, chiar dacă mai existau camere de tortură cu activitate la zi.

Aşadar, după trei ani de torturi cumplite, suferind de plămâni, Constantin Oprişan este transferat la secţia TBC din celularul vechi al închisorii Gherla, cunoscută şi sub numele de *Zarca Gherlei*. El rămâne pentru camarazii săi „un far care lumina calea, spre a-i scoate din întunericul în care se zbăteau, în urma zilelor negre trăite în închisoarea din Piteşti.... Cu toată boala lui deosebit de gravă, nu evita o clipă să discute cu cei ce-l vizitau, încurajându-i şi îndemnându-i a-şi căuta liniştea prin meditaţii şi rugăciune”[12].

Măcinat de maladia pulmonară, este transferat la Sanatoriul Târgu-Ocna şi la Spitalul penitenciar Văcăreşti, la 16 septembrie 1954. Nu are timp să se întremeze, întrucât este chemat în procesul „Valeriu Negulescu”, fiind anchetat între decembrie 1954 şi aprilie 1955. Constantin Oprişan îşi retrage depoziţiile din anchete pe durata procesului privind reeducarea de la Piteşti, unde era incriminat de securitate ca *liderul din umbră al reeducării*, primind o nouă condamnare de 25 ani muncă silnică, datorită curajului său. În ianuarie 1956 este diagnosticat cu *tuberculoză pulmonară ulcero-cavitară* şi este încarcerat în Casimca Jilavei[13].

În 1958, cu plămânii distruşi de TBC, Constantin Oprişan este închis în subterana morţii, în reduitul Jilava, alături de părintele Gheorghe Calciu Dumitreasa, Marcel Petrişor şi Iosif V. Iosif. Iată cum prezintă părintele Gheorghe Calciu Dumitreasa întreaga atmosferă de la Jilava, anticamera morţii: „în 1958 eram într-o corabie a morţii, şaisprezece oameni puşi în patru celule zidite într-o celulă mai mare, de forma unui semicilindru culcat. O corabie a cărei destinaţie era moartea. Şaisprezece oameni, fiecare cu nebunia şi înţelepciunea lui, cu boala şi tragedia lui. Cei mai mulţi trecuserăm prin Piteşti, mai mult de două treimi din noi. Bolnavi trupeşte, răniţi sufleteşte, înfometaţi şi înfriguraţi, în celulele în care apa curgea pe pereţi, iar umezeala ne pătrundea în oase, eram acolo într-o amestecătură dozată după toată ştiinţa Kremlinului, pentru a se stabili cât timp poate rezista un om la teroare, la foame şi tortură, la certurile din celulă, la bolile care infestau fiecare centimetru cub de aer neprimenit cu milioane de microbi”[14].

Hemoptiziile lui Constantin Oprişan fiind atât de abundente creau un tablou teribil, dar „smerenia şi delicateţea sa sufletească converteau orice reacţie posibilă într-o nobilă jertfelnicie şi desăvârşită uitare de sine”[15]. În aceste condiţii, tânărul student la Medicină, în anul III, Gheorghe Calciu a decis să se ocupe de Constantin Oprişan. Întâlnirea cu Constantin Oprişan va constitui cu adevărat o revelaţie pentru Gheorghe Calciu Dumitreasa, a cărui lucrare harică avea să o resimtă din plin, inundându-i inima de bucurie şi deschizându-i sufletul spre adevărata lume a veşniciei, acolo unde bunătatea şi iertarea înlocuiau răutatea şi ura.

În acel spaţiu al transfigurării, adâncit în taina rugăciunii, Constantin Oprişan întrupa modelul ascetului care, cu timp şi fără timp, era o adevărată treaptă spre cer. Fiecare cuvânt rostit era „un cuvânt sfânt, numai despre Hristos, despre dragoste, despre iertare... Un sfânt locuia în celulă cu noi. Simţeam prezenţa Duhului Sfânt în jurul său. O simţeam pur şi simplu”[16]. El devine sprijinul duhovnicesc al fraţilor de suferinţă din Casimcă, neresemnaţi cu iminenta sa plecare din această lume. Având ferma convingere că prezenţa lui Constantin Oprişan a fost rânduită de Dumnezeu pentru fraţii săi pătimitori întru Hristos, Părintele Gheorghe Calciu „nu va pregeta să-şi taie venele în încercarea de a decanta sângele de limfa care mai putea prelungi cu câteva clipe firul vieţii lui Oprişan”[17].

La 26 iulie 1958, Constantin Oprişan va trece la Domnul, încheindu-şi traseul muceniciei sale. Părintele Gheorghe Calciu îşi aminteşte acel moment al trecerii lui Constantin Oprişan în lumea celor drepţi după o asumare plenară a suferinţei: „Atunci a murit în celula mea cel mai bun dintre noi. Era atât de bolnav şi atât de slab încât moartea era mai prezentă pentru noi decât pereţii umezi, decât mâna gardianului care ne lovea, sau descuia şi încuia uşa, mai concretă decât pâinea şi apa noastră zilnică... Şi totuşi, el, Costache muribundul, era axa şi suportul nostru, justificarea noastră pentru acolo, îngerul care îl biruia pe diavol. În clipa în care a murit, universul nostru şi-a pierdut sensul... Spre apusul soarelui, după ce trecuseră zece ore de la moartea lui Costache, în care timp ne rugaserăm cu lacrimi şi disperare: *Cu sfinţii odihneşte Hristoase, sufletul adormitului robului Tău Costache*, după ce i-am spălat trupul ca să intre curat în pământul din care a fost zidit, l-am scos gol pe targă în curtea închisorii... Pe pieptul lui gol şi descărnat, străluceau două flori albastre, mari, necunoscute – toate florile ne deveniseră necunoscute. Le pusese Iosif, profitând de un moment de confuzie a gardianului”[18]. Aşadar, Constantin Oprişan „purtând pe piept o floare albastră, este îmbrăcat în veşmântul luminos de mire, iar sufletul este împodobit cu odăjdiile de har ale muceniciei”[19]. A murit ca un Sfânt, iar „Dumnezeu l-a răsplătit cu această lumină de apus, Lumina de aur, şi cu o mică floare pe piept”[20]. Ultimele cuvinte ale lui Constantin Oprişan au fost: „*Voi muri, dar după moarte, mă voi ruga lui Dumnezeu pentru voi. Toate rugăciunile mele vor fi pentru voi, deoarece nu vreau să muriţi în această celulă*”. Şi într-adevăr rugăciunile Sfântului Constantin Oprişan au fost ascultate de Dumnezeu, iar cei trei prieteni de celulă de la Jilava (Gheorghe Calciu, Marcel Petrişor şi Iosif V.Iosif) au reuşi să părăsească această închisoare şi să meargă la Aiud.

Constantin Oprişan, filosoful-poet, ar fi intenţionat să scrie o *Epopee a spiritului românesc în trei cânturi*, o vastă lucrare în 12000 de versuri, „din care s-au păstrat doar 200 graţie memoriei prodigioase a părintelui Gheorghe Calciu”, lumea pierzând un geniu, cum elocvent se exprima părintele Nicolae Grebenea.

În perioada detenţiei Constantin Oprişan a compus mai multe poeme filosofice, publicate după 1990, cel mai important fiind poemul ontologic *Psihaion*. Părintele Liviu Brânzaş vorbind despre „extraordinarul poem metafizic al lui Costache Oprişan”, afirma: „Când am luat cunoştinţă de acest poem atât de profund şi atât de bine şlefuit din punct de vedere al formei, mi-am dat seama ce a pierdut cultura română prin moartea acestui martir al tineretului creştin din România, ce flacără s-a stins în adâncul catacombei de la Jilava!”[21].

Această frumoasă *metaforă revelatorie* decelată de Părintele Liviu Brânzaş sub forma *flăcării care s-a stins* este cea care defineşte universul poetic al lui Constantin Oprişan, pendulând între cunoaştere şi tăcere: *cunoaşterea ne va fi poezia, iar cântecul nostru tăcerea*, în formularea filosofului-poet şi mucenic. Fenomenologia poetică a lui Constantin Oprişan se subsumează acestei dimensiuni cuminecătoare a jertfei, având în centrul ei figura hristică, ca *principium movens*. Întregul său poem ontologic care a avut mai multe denumiri de-a lungul timpului: *Poemul noologic, Epopeea noologică sau Cărţile Spiritului*, reprezintă expresia unei mărturisiri de credinţă a lui Constantin Oprişan, readucând în contextul modernităţii permanenta dialectică dintre raţiune, ridicată la rang de idol şi inimă, acea dimensiune sufletească atât de obnubilată de acest demon al *nous*.-ului. Crezul său poetic capătă valenţele unui testament pentru generaţiile care îi vor succede, un crez prezentat sub forma unui *ultim sfat*: *Să nu te-ntorci din cale când Duhul Rău te minte,/Căci vei rămâne pururi în a Sodomei carceri;/Prin fier, prin foc, prin apă, dar numai înainte,/Căci drumurile-n spirit nu suferă întoarceri!*”.

Gândirea metafizică a lui Constantin Oprişan poate

continuare în pag. 9

România și sfârșitul Europei (44)

Preot prof. **MARIUS VIȘOVAN**

Mihail Sturdza (1886-1980) a fost un diplomat de prestigiu, ministru de externe al României în perioada Statului Național-Legionar (1940-1941) și a Guvernului Național de la Viena (1944-1945). Lucrarea sa „România și sfârșitul Europei" constituie un izvor documentar de excepție.

În martie 1944 moralul se restabilise, mareșalul Antonescu avea pe Nistru sub ordinele sale 500.000 de ostași gata de jertfă să apere teritoriul național, iar Germania începuse să ne livreze cu rapiditate armamentul necesar. Dar cine îl înconjura pe Antonescu, după alungarea Mișcării Legionare din guvern? O clică formată din grupul de la Ministerul de Externe condus de un oarecare Niculescu Buzești, moștenitori spirituali ai lui Titulescu, la Palatul Regal oamenii lui Urdăreanu, și câțiva militari ca generalul Șteflea și generalul Racoviță, amândoi în comunicare directă cu adversarii noștri occidentali și sovietici. Aceste grupuri au fost acelea care, cu asentimentul și colaborarea șefilor partidelor istorice, au pregătit și executat actul de trădare de la 23 august 1944 împotriva Oștirii și a Țării. (pag.249)

Conform evaluării lui Sturdza, trupele româno- germane (cu un eventual ajutor al armatei bulgare, inactive până atunci) ar fi putut rezista pe una din liniile tradiționale din Moldova sau în cel mai rău caz pe aliniamentul Carpaților, oprind sau întârziind semnificativ ofensiva sovietică și permițând anglo-americanilor să ajungă primii la Berlin, Viena sau Budapesta și să negocieze sferele de influență cu sovieticii de pe alte poziții. Harta postbelică a Europei depindea mult în acel moment de capacitatea de rezistență a României.

Chiar dacă aceste șanse sunt, desigur, discutabile, situația de ansamblu a războiului (în august 1944) fiind deja foarte defavorabilă Germaniei și aliaților acesteia, erau șansele de care România trebuia să se agațe cu orice preț! Varianta cealaltă era ocupația sovietică, terorizarea, reducerea la sclavie și bolșevizarea României pe termen lung, generalii și oamenii politici români puteau ști că îi așteaptă execuția sau exterminarea în închisori, batjocorirea și lichidarea culturii și spiritualității creștine și a identității naționale și masacrarea unor categorii întregi de români! Toate acestea s-au întâmplat decenii la rând în Uniunea Sovietică și teritoriile ocupate de aceasta, nimeni nu avea dreptul să le ignore! Una este să fii zdrobit în luptă, ceea ce se putea întâmpla, alta este să te pui singur pe tavă dușmanului, renunțând la lupta care se mai putea duce și care ți-ar fi dat măcar demnitate în fața istoriei! Alte națiuni au făcut-o în contextul de atunci și sunt azi mai respectate, și de către învinși și de către învingători…

Sturdza enumeră și vinovații - liderii țărăniști și liberali (care au girat politic actul de trădare), cercurile Palatului (care l-au convins pe Rege să gireze moral) și conspirația militară propriu-zisă. Toți aceștia au complotat sub nasul lui Antonescu și (până la penultimul pas) cu acordul acestuia, de aceea putem vorbi de „sinuciderea" regimului Antonescu, prăbușit ca un castel de carton. În după amiaza zilei de 23 august, cei doi Antonești închiși la Palat rămăseseră absolut singuri și neputincioși, iar România își pierdea ultima brumă de suveranitate pe multe decenii…

CENTENAR CONSTANTIN OPRIȘAN

DIMENSIUNEA CUMINECĂTOARE A JERTFEI

fi plasată sub semnul filosofiei spiritului creștin ce pleacă de la Sfinții Părinți ai Bisericii și ajunge la Pascal, Kierkegaard, Unamuno, Papini, Gabriel Marcel, Blondel, Nae Ionescu, Mircea Vulcănescu. În acest sens, Constantin Oprișan rămâne nu numai un reprezentant al elitei intelectuale creștine, ci și icoana mucenicei jertfitoare pe altarul lui Hristos. Această „icoană a biruinței asupra iadului comunist" este și reperul nostru absolut pentru vremurile ce vor veni, cu atât mai mult cu cât singura soluție va fi mărturisirea Adevărului Revelat și curajul asumării acesteia.

CONSTANTIN MIHAI

Note:

1 Apud Dumitru Bordeianu în „Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.372.

2 Dumitru Bordeianu, *Mărturisiri din mlaștina disperării*, ediția a doua, București, Editura Scara, 2001, p.102, în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.373.

3 Petre Hossu, în revista *Permanențe*, 2002, în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.373-374: „Oprișan ajunse și la Heidegger și aprofundă viziunea heideggeriană asupra timpului (în Heidegger, nici D.D.Roșca nu era acasă, domnia sa fiind doctor în filosofie la Sorbona, deci filosof de formație franceză). Când Oprișan și-a încheiat expozeul, D.D.Roșca i-a spus: «Domnule Oprișan, dumneata ești un om serios» (Era suprema apreciere pe care exigentul Magistru o acorda unui student, să-i spună că e serios; la antipod, suprema imputare era, când îi spunea vreunui student: «Dumneata ești un ocoș!», adică, sfătos nevoie-mare, ha, ha, ha!)". Mirarea lui Petru Hossu era cu atât mai mare cu cât filosofia este academică și se învață la Universitate; în aceste condiții, cum de un student în anul 2 știe mai mult decât un asistent universitar, licențiat magna cum laude la Lucian Blaga și D.D.Roșca?!

4 Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.375.

5 Dumitru Bordeianu, *Mărturisiri din mlaștina disperării*, ediția a doua, București, Editura Scara, 2001, p.132, în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, pp.375-376.

6 *Ibidem.*

7 Cf. Aurel Vișovan, *Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m-ai părăsit… ? Reeducarea de la închisoarea Pitești*, București, Editura Evdokimos, Fundația Profesor George Manu, 2018, p.18.

8 Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.379.

9 Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.381.

10 Cf. Virgil Maxim, *Imn pentru crucea purtată. Abecedar duhovnicesc pentru un Frate de Cruce*, ediția a doua, Editura Antim, 2002, p.273.

11 *Ibidem.*

12 Neculai Popa, *Coborârea în iad*, București, Editura Vremea, 2009, p.116.

13 Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.385.

14 Pr. Gheorghe Calciu Dumitreasa, „Prefață" la Dumitru Bacu, *Pitești. Centru de reeducare studențească*, Hamilton Ontario, Editura Cuvântul Românesc, 1989, pp.ii-iii.

15 Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.386.

16 Pr. Gheorghe Calciu Dumitreasa, *Tinerii vremurilor de pe urmă. Ultima și adevărata ei răzvrătire*, București, Editura Sofia, 2002, p.11, în Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.386.

17 Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.387. A se vedea, de asemenea, Grigore Caraza, *Aiud însângerat*, București, Editura Vremea, 2004, p.273: „În cele 4 celule din Casimca Jilavei, ridicată special în incinta Fortului 13, urmau să fie exterminați 16 deținuți considerați a fi deosebit de periculoși. Între ei, se afla și Costache Oprișan, o personalitate care a supraviețuit Piteștiului, care aștepta să-i vină sfârșitul: îndelung înfometat, bolnav de TBC pulmonar și fără medicamente".

18 Pr. Gheorghe Calciu Dumitreasa, „Prefață" la Dumitru Bacu, *Pitești. Centru de reeducare studențească*, Hamilton Ontario, Editura Cuvântul Românesc, 1989, p.iii. Despre momentul trecerii la Domnul a lui Constantin Oprișan, a se vedea și relatarea lui Marcel Petrișor din *Secretul fortului 13*, în *Cumplite încercări, Doamne! Anii de mucenicie ai temnițelor comuniste*, București, Editura Christiana, 2011, p.380: „Costache tresări atunci ca la vederea a ceva nevăzut de cei trei **(Gheorghe Calciu, Marcel Petrișor, Iosif V. Iosif n.m.)** și, privind încă o dată spre un *sus* zăbrelit de gratiile patului de deasupra, își dădu duhul pe brațele lui Ghiță Calciu. Gamela cu limfă căzu pe jos, iar el îl îmbrățișase pe Costache ca și cum ar fi vrut să nu-l mai lase să plece. Din ochi îi șiroiau însă niște lacrimi tulburi, care-i picau celuilalt pe obraji ca o ploaie, și doi stropi mari se topiră în două mărgăritare mici, prelinse de sub pleoapele lui Costache...".

19 Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.388.

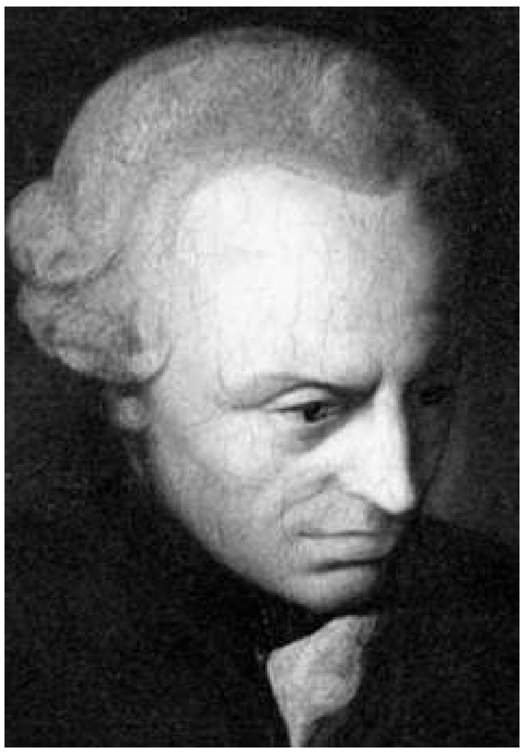
20 Pr. Gheorghe Calciu Dumitreasa, *Tinerii vremurilor de pe urmă. Ultima și adevărata ei răzvrătire*, București, Editura Sofia, 2002, p.11, în Constantin Oprișan. Icoană a biruinței asupra iadului comunist", în *Sfinții Închisorilor*, Mânăstirea Petru Vodă, 2019, p.388.

21 Cf. Pr. Liviu Brânzaș, *Raza din catacombă. Jurnal de închisoare*, București, Editura Scara, 2001, p.299.

LUMEA IDEILOR

Yoram Hazony şi Roger Scruton despre viziunea lui Kant privind statul supranațional

BOGDAN MUNTEANU

Ca un epilog la seria de articole dedicate volumului *„Virtutea naționalismului”* a lui Yoram Hazony, ne vom opri mai în amănunt asupra raportării sale la unele idei ale lui Immanuel Kant. Conflictul dintre concepțiile celor doi se conturează limpede. Autorul evreu, promotor al unei orânduiri politice bazată pe state naționale independente, se răfuieşte pe larg cu filosoful german, autor al scrierii *„Spre pacea eternă – un proiect filosofic”* (1795) acuzându-l că ar fi promotor al unei paradigme antinaționaliste. Astfel, Hazony interpretează un pasaj din scrierea kantiană drept un *„atac la adresa idealului statului național, comparând autodeterminarea națională cu libertatea anarhică a sălbaticilor care, spune Kant, e pe drept cuvânt detestată drept un barbarism şi o degradare brutală a umanității”.*

Să vedem însă fragmentul cu pricina, pe care Hazony în redă trunchiat, fără partea finală, şi să încercăm să deslușim care au fost intențiile sale reale. Să se fi referit Kant în acest portret negativ chiar la „statul național autonom”, care de fapt la vremea respectivă nici nu exista în accepțiunea modernă?

„Când vedem ataşamentul sălbaticilor față de libertatea lor lipsită de lege, preferând să se încaiere mai degrabă tot timpul decât să se supună unei constrângeri instituite de ei înşişi. Prin urmare, să prefere libertatea nebunească celei raționale, privim cu un dispreț profund şi roşim din cauza înjosirii grosolane şi animalice a umanității, gândindu-ne, astfel, că ar trebui ca popoarele civilizate (fiecare să se unească într-un stat) să se grăbească să iasă mai degrabă dintr-o situație atât de înjositoare: în locul acesteia însă, fiecare stat îşi instaurează majestatea (întrucât majestatea poporului este o expresie absurdă). Astfel încât să nu se supună nici unei constrângeri juridice exterioare iar strălucirea conducătorului său constă in faptul că el, fără să se pună pe sine în pericol, să aibă sub ordinele sale mai multe mii de oameni pe care îi lasă să se sacrifice pentru un lucru care pe ei nu ii interesează deloc, iar diferența dintre sălbaticii europeni şi cei americani constă mai ales în aceea că cei din urmă au fost devorați de multe triburi de inamici de-ai lor. Iar cei dintâi ştiu să îi folosească mai bine pe cei învinşi, decât să-i mănânce, ei ştiu să-şi sporească numărul supuşilor. Prin urmare, îşi extind mulțimea instrumentelor in vederea războaielor de cucerire.” (Immanuel Kant – Spre pacea eternă”)

Cel mai probabil Kant se referă aici la sălbăticia orânduirilor tribale, barbare, sau a statelor despotice, care se refuză oricărui control exterior de ordin juridic sau moral. Hazony extrapolează însă, considerând că aici ar fi vizat şi naționalismul, mai ales că remediul la această stare de lucruri pe care îl propune Kant este recursul la instituții supranaționale. E probabil un reflex spontan al unui om ataşat națiunii sale, a cărei politică de promovare a interesului propriu e nevoită să se desfăşoare adesea în răspărul rezoluțiilor venite din partea organizațiilor mondialiste. În interpretarea de care are parte în „Virtutea naționalismului”, filosoful german ar pleda tocmai pentru un „stat internațional” drept singurul remediu pe care îl poate dicta rațiunea pentru depășirea acestei stări de barbarie, prin instituirea unor legi publice coercitive. Evident, aşa ceva pare a intra în conflict cu principiul suveranității naționale promovat de Hazony. În termenii săi, orice formă de organizare supranațională ar echivala cu detestatul sistem imperialist.

Dar a spus Kant oare chiar acest lucru, sau avem mai degrabă de-a face cu o interpretare distorsionată a sa?

Filosoful englez Roger Scruton, despre care am mai vorbit în cadrul acestei rubrici, se referă şi el la ideile kantiene în cartea sa *„How to be a Conservative”.* Prezentarea pe care o face e una mult mai nuanțată şi mai realistă, respingând ideea după care Kant ar fi avut în vedere crearea unui „superstat internațional”, în care toate elementele care țin de specificul şi de libertatea națiunilor ar urma să fie dizolvate. Dimpotrivă, filosoful german preconiza mai degrabă o confederație de națiuni independente. Dacă ne raportăm la proiectele unei posibile Europei Unite, atunci cel actual, care se îndreaptă spre un superstat federal centralizat, cu subminarea tot mai accentuată a suveranităților statelor membre, e mult mai departe de modelul kantian decât o „Europă a națiunilor independente”, care acceptă totuşi să se supună unor reguli de drept internațional. De fapt, aceasta este de fapt ideea principală şi novatoare a lui Kant: instituirea unor principii juridice internaționale universal acceptate, pentru a depăşi starea de încăierare perpetuă între triburi sau state despotice rivale.

În vreme ce Hazony pare tentat să o respingă integral, iată cum prezintă Roger Scruton această concepție:

„Conform viziunii transnaționale, beligeranța dintre statele suverane nu poate fi prevenită de amenințarea cu forța, ci doar de un stat de drept. Disputele dintre state ar trebui rezolvate în acelaşi mod ca şi disputele dintre cetățeni - şi anume prin recurgerea la lege şi impunerea unei hotărâri. Acest lucru va necesita un guvern transnațional, cu instituții legale şi de aplicare a legii. Autoritatea citată în mod obişnuit pentru apărarea acestei abordări este Kant. Conform Societății Națiunilor propuse de Kant, națiunile suverane se vor supune unei jurisdicții comune, care să fie impusă prin posibilitatea sancțiunilor.

Totuşi, ceea ce Kant avea în minte era foarte departe de guvernul transnațional aşa cum este conceput acum. El a fost convins că nu poate exista nicio garanție de pace, cu excepția cazului în care puterile care aderă la tratat sunt republici. Guvernul republican, aşa cum este definit de Kant, atât aici, cât şi în alte părți, în scrierile sale politice, înseamnă guvern reprezentativ conform unui stat de drept, iar Liga sa este una care leagă națiunile autoguvernante şi suverane, ale căror popoare se bucură de drepturile şi îndatoririle cetățeniei. Pentru Kant, genul de drept internațional necesar pentru pace „presupune existența separată a multor state independente ... [unite sub] o uniune federală pentru a preveni izbucnirea ostilităților”. Această stare de lucruri trebuie preferată „unei fuziuni a națiunilor separate sub o singură putere”. Şi apoi vine cu principala obiecție la adresa guvernului transnațional, şi anume că „legile îşi pierd progresiv impactul pe măsură ce guvernul îşi măreşte raza de acțiune, iar un despotism fără suflet, după ce a zdrobit germenii bunătății, va cădea finalmente în anarhie”.

Se pare atunci că Kant poate fi considerat doar parțial susținător al guvernului transnațional aşa cum îl cunoaştem acum. Societatea sa a Națiunilor ar putea fi o realitate, credea el, numai dacă statele unite de aceasta ar fi cu adevărat suverane, cu adevărat reprezentative pentru poporul lor şi cu adevărat guvernate de lege. Acesta nu este în mod evident cazul multor membri ai ONU astăzi şi cu siguranță nu este cazul celor care, cum ar fi Coreea de Nord, au reprezentat cea mai mare amenințare pentru vecinii lor apropiați. Astfel de state nu sunt cu adevărat organe suverane, ci mai degrabă armate de militari în mâinile interlopilor. Puterea este exercitată de aceşti tâlhari, nu de guvernul reprezentativ, cu atât mai puțin de lege, ci de mecanismul dictaturii cu un singur partid, completat de clientelism mafiot şi legături de familie. Avocații internaționalismului kantian sunt prinşi într-o dilemă. Dacă legea trebuie să fie eficientă în soluționarea conflictelor, toate părțile trebuie să fie membri ai comunității națiunilor care respectă legea. Ce trebuie să facem, atunci, cu statul tâlhăresc (rogue state)? Avem dreptul să-i destituim pe conducătorii săi, astfel încât să preschimbăm subiecții în cetățeni, conducătorii în reprezentanți şi forța în lege? Dacă nu, trebuie să ne considerăm pe noi înşine ca fiind cu adevărat legați de legi şi tratate prin care statul necinstit doar se preface că este legat? În ce caz, ce garanție oferă acele legi şi tratate pentru o „pace perpetuă”?

Cu toate aceste avertismente ale lui Kant, susținătorii ideii transnaționale au susținut în mod constant că toate disputele dintre state ar trebui supuse dreptului internațional şi că beligeranța nu poate fi niciodată justificată până când toate canalele legale nu au fost explorate şi epuizate în detaliu. Această poziție a fost menținută chiar şi atunci când o parte a diferendului este o putere despotică sau totalitară, care guvernează prin forță, iar nu prin lege. Căci, se susține, o astfel de putere poate fi obligată să-şi respecte obligațiile care îi revin în temeiul dreptului internațional prin sancțiuni, iar sancțiunile nu sunt beligerante, deoarece respectă suveranitatea şi independența statului împotriva căruia sunt puse în aplicare.

„Pacea eternă” a lui Kant a propus o jurisdicție internațională cu un singur scop - asigurarea păcii între jurisdicțiile vecine. Liga Națiunilor [din epoca interbelică] s-a defectat deoarece presupoziția de fond nu a fost îndeplinită - şi anume, că membrii săi ar trebui să fie republici, legate între ele de cetățenie şi statul de drept. (Ascensiunea guvernului totalitar în Rusia şi Germania a însemnat abolirea cetățeniei în acele țări; şi acele țări au fost agresorii în cel de-al doilea război mondial.) Apărătorii guvernului transnațional au ignorat cu bucurie presupoziția lui Kant. Mai rău, au ignorat, de asemenea, limitarea de către Kant a jurisdicției internaționale la scopul păcii. Jurisdicțiile noastre naționale sunt acum bombardate de legi din exterior, chiar dacă

continuare în pag. 11

Jose Antonio -
o stea pe cerul Spaniei luminoase

Preot prof. **MARIUS VIŞOVAN**

Fondatorul, doctrinarul, liderul şi martirul - simbol al Falangei Spaniole (organizaţie naţionalistă cu profund caracter creştin, asemănătoare pe multe planuri cu Mişcarea Legionară), Jose Antonio Primo de Rivera (1903-1936) a fost victima unui proces înscenat de autorităţile republicane pro-comuniste (coaliţia de stânga dirijată de Uniunea Sovietică), cu sentinţa de condamnare la moarte dictată politic (primul ministru Largo Caballero, de sinistră memorie, a pus în aplicare ordinul primit de la ambasadorul sovietic Rosenberg). De la martiriul său se împlinesc anul acesta 85 de ani şi semnificaţiile sale profunde continuă să ni se reveleze. Împrejurările procesului şi condamnării sale au reliefat în mod apoteotic nu doar patriotismul înflăcărat şi strălucirea intelectuală ci, mai presus de toate, aura de martir creştin, martor şi apostol al iubirii lui Isus Cristos. Nu a murit doar pentru Cristos, ci şi asemenea lui Cristos, iertându-şi şi iubindu-şi duşmanii. Mărturiile directe ale acelor momente sunt impresionante (reflectate într-un articol din 2003 al lui Enrique de Aguinaga, intitulat „El Abrazo" - „Îmbrăţişarea").

Procesul s-a desfăşurat la Alicante (oraş în sud-estul Spaniei, pe malul Mediteranei) în zilele de 16, 17 şi 18 noiembrie 1936 şi a fost prezidat de magistratul Eduardo Iglesias del Portal, alături de alţi 3 magistraţi şi de un juriu compus din 14 membri. Alături de Jose Antonio a mai fost judecat fratele său Miguel Primo de Rivera şi soţia acestuia Margarita, plus încă 6 acuzaţi. Jose Antonio se constituie în apărător al său, al fratelui şi al cumnatei (aceştia vor fi condamnaţi la închisoare pe viaţă, respectiv 6 ani). Sala şi coridoarele erau pline de militanţi de stânga înarmaţi, avocaţi şi soldaţi. Ziarul de stânga „El Dia", în cronica procesului (nesemnată dar asumată ulterior de directorul Emilio Costa) recunoaşte cu o surprinzătoare admiraţie: „Pledoaria lui Jose Antonio este rectilinie şi clară. Gestul, vocea şi cuvântul se împletesc într-o operă de măiestrie oratorică pe care publicul o ascultă cu atenţie şi evident interes."

Pe 17 noiembrie, la 10 şi jumătate seara, juriul a primit cele 26 de întrebări la care trebuie să răspundă cu „da" sau „nu". Juriul era compus din membri ai partidelor şi sindicatelor din Frontul Popular, aleşi cu grijă, logic predispuşi la un verdict de condamnare, de aceea toată lumea se aştepta la o simplă formalitate. Şi totuşi nu a fost aşa, omul pe care l-au ascultat apărându-se nu era cel pe care credeau că-l cunosc. Nu corespundea portretului care le fusese prezentat, nu era nici un burghez arogant, nu era nici un pistolar criminal… nu aveau motive să-l urască pe acest om. Simţeau la el ceva greu de definit… o măreţie umană care depăşeşte frontierele logicii şi care ajunge la inimă. În loc de o simplă formalitate, s-a ajuns la 4 ore de dezbateri, până la 2 şi jumătate noaptea… în sala tribunalului toată lumea aştepta în tensiune. O parte din juraţi continuau să se opună condamnării… până când au fost ameninţaţi cu pistolul. Atunci toţi au răspuns întrebărilor în forma prevăzută dinainte. Un membru al juriului, comunistul Marcelin Garrofe, a confirmat ulterior că sentinţa a fost un „ordin de la partid care trebuia îndeplinit imediat" (mărturii culese de Luis Saenz de Heredia).

După un moment de emoţie cutremurătoare la auzul sentinţei de condamnare la moarte, Jose Antonio îşi vine în fire şi surâzător îşi încurajează fratele şi cumnata: „Sunteţi salvaţi". Apoi a făcut un gest sublim, a urcat la preşedintele Tribunalului, magistratul Iglesias del Portal, i-a adresat câteva cuvinte şi l-a îmbrăţişat. Saenz de Heredia concluzionează magistral: „Cine este capabil, în momentul condamnării la moarte să se gândească la tristeţea şi remuşcările celui care îl condamnă, să îl înţeleagă pe acesta, să îl ierte şi să îl îmbrăţişeze… acela e încoronat cu o aură de sfinţenie, o măreţie a sufletului care poate impresiona şi pe duşmani." Jose Antonio a fost executat la 20 noiembrie 1936.

La 30 ianuarie 1955, fiicele judecătorului Iglesias del Portal aflate în Mexic se adresează fratelui lui Jose Antonio, Miguel Primo de Rivera (pe atunci ambasador al Spaniei la Londra) încercând să obţină permisiunea ca tatăl lor să revină în Spania (pe care o părăsise după victoria forţelor naţionale). În cuprinsul scrisorii fac referire la procesul din 1936: „Excelenţa Voastră, aţi fost de faţă în momentul în care la pronunţarea sentinţei, fratele dvs. a urcat pe estradă, l-a îmbrăţişat pe tatăl nostru şi a spus că îi înţelege tristeţea şi frământarea cauzată de situaţia în care a fost pus" (fiicele susţin că Jose Antonio şi judecătorul se cunoşteau dinainte, ceea ce făcea ca situaţia psihologică să fie şi mai dureroasă). Fiicele cer mijlocirea lui Miguel pentru obţinerea permisiunii legale a repatrierii tatălui lor, la care acesta răspunde pozitiv, confirmând cu bucurie scena îmbrăţişării. Iglesias del Portal s-a întors în Spania şi a murit în pace 14 ani mai târziu în 1969, în Aguilar de la Frontera (regiunea Cordoba). Nici autorităţile franquiste, nici falangiştii nu i-au făcut niciun rău ca să răzbune pe Jose Antonio, dimpotrivă, i-au onorat memoria, iertându-l şi respectându-l pe bătrânul judecător, a cărui întoarcere în ţară spune mult despre atmosfera de pace şi reconciliere naţională realizată de regimul Franco.

Îmbrăţişarea lui Jose Antonio este primul monument al reconcilierii Spaniei. Înainte, în luna august, s-a oferit ca mediator pentru a opri războiul civil. În timpul procesului din Alicante a explicat cum caracterul naţional şi sindicalist (al Falangei) va produce o sinteză capabilă de a depăşi ideologiile în conflict. Şi imediat şi-a încheiat testamentul cu admirabila invocaţie: „Să dea Dumnezeu ca sângele meu să fie ultimul sânge spaniol vărsat în conflicte civile!" Guvernul republican - scrie Bartolome Mostraza - prin condamnarea ilegală a nobilei persoane a lui Jose Antonio Primo de Rivera s-a condamnat pe el însuşi, degradându-se la nivelul de călău al celei de-a treia Spanii, cea a sintezei şi concilierii. „Îmbrăţişarea tulburătoare a lui Jose Antonio în acel moment suprem nu a fost doar un fulger. Este luminarea întregii traiectorii a gândirii sale în căutarea neobosită a sintezei."

Jose Antonio odihneşte în Bazilica din Valle de los Caidos, adevărat Templu al credinţei şi reconcilierii Spaniei, sublim Tabor al Europei creştine. Noi, legionarii români, îl venerăm acolo cu emoţie în fiecare an, în ianuarie, când paşii ne duc obligatoriu spre Spania, şi, odată cu cei 5 trandafiri, lăsăm acolo ceva din parfumul jertfei martirilor noştri români. Dar în Spania nu e linişte… cei care au profanat Bazilica, scoţându-l afară pe Generalul Franco, vor să facă acelaşi lucru şi cu Jose Antonio, să închidă mănăstirea şi să dărâme Crucea de 140 de metri care domină podişul Castiliei. Diavolul urlă turbat, societatea pare paralizată, clasa politică (zisă) de dreapta, monarhia, armata, academia şi ierarhia ecleziastică sunt lipsite de reacţie, acceptând astfel anularea propriei lor legitimităţi. Singurul străjer care mai rezistă pe baricade (susţinut doar de voci răzleţe, fără pondere instituţională) este părintele Santiago Cantera, superiorul mănăstirii, om de mare cultură şi profundă spiritualitate, care, asemenea profeţilor din vechime, continuă să spună cu orice preţ adevărul care (aparent cel puţin) nu pare să mai intereseze pe nimeni… Căpitanul Corneliu Zelea Codreanu a dovedit că cel care luptă pentru Dumnezeu şi pentru neamul său va învinge chiar dacă e singur (la un moment dat). Noi credem asta!

În împărăţia lui Dumnezeu, în inimile noastre şi în istoria luminoasă a Spaniei şi a creştinătăţii,

Jose Antonio Primo de Rivera - Prezent!

LUMEA IDEILOR

aproape niciuna dintre aceste legi nu este preocupată de evitarea războiului. Noi, cetăţenii, suntem neputincioşi în această privinţă iar ei, legiuitorii, sunt autoritatea căreia trebuie să ne supunem. Exact de acest lucru se temea de Kant, ca fiind o cale sigură, mai întâi către despotism şi apoi către anarhie. Dezvoltarea viziunii transnaţionale a soluţionării conflictelor a condus, aşadar, la o legare serioasă a mâinilor - nu a statelor fără lege, ale căror mâini ar trebui, dar care nu pot fi niciodată legate prin lege, ci a democraţiilor care respectă legea. Noi, care ne considerăm legaţi de tratatele noastre, suntem, de asemenea, obligaţi să ne pierdem beneficiile." (Roger Scruton – How to be a Conservative)

La fel ca Hazony, şi Scruton e un critic al internaţionalismului, al globalismului şi al actualei Uniuni Europene. Ceea ce îi deosebeşte este printre altele faptul că filosoful englez este chiar un specialist în Kant, în vreme ce autorul evreu, din impulsuri care pot avea desigur o explicaţie, prezintă ideile kantiene într-un mod selectiv şi deformat, considerând că ele ar sta la baza ideologiei globalismului actual. De fapt, Hazony se răfuieşte mai ales cu interpreţii globalişti ai lui Kant, care merg cu interpretările lor nepermis de departe, instrumentalizându-l pe gânditorul german pentru propriile scopuri. Ori, citindu-l pe Scruton sau direct pe Kant, în întregul context, vedem că lucrurile nu stau tocmai aşa.

Punerea la punct pe care o face Roger Scruton e cât se poate de binevenită. Deşi el rămâne un critic al ideologiei internaţionaliste, adică de aceeaşi parte a baricadei cu Hazony, mesajul său implicit ar fi unul adresat polemiştilor din ambele tabere ale disputei naţionalism-internaţionalism: Kant trebuie lăsat la locul care i se cuvine, iar ideile sale nu se cuvin extrapolate sau deformate pentru a susţine anumite ideologii ale lumii de azi. Iar, în subtext, concluzia lui Scruton ar fi aceea că adevăratele idei kantiene ar fi de fapt cele dezirabile şi demne de pus în aplicare în contextul actual.

BOGDAN MUNTEANU

Coasta Galeş
Brigada Nr. 1
ÎNCHEIERE (a unei etape)

ION DUNCA

Mai erau două ore până la tren, aşa că ne-am depus bagajele şi ne-am plimbat prin Medgidia. Târg oriental, amestecat şi cu ceva european, ciugulind din gogoaşe cumpărate de pe stradă, de pe la chioşcuri, sporovăind şi încă nerealizând că suntem liberi. Ne ţineam ciotcă unii de alţii şi probabil apăream ca un grup destul de aiurit şi neconvenţional, dar ce ne păsa?

Când a intrat în gară trenul nostru accelerat, cu locomotiva „Pacific" pufăind glorios – ni se părea –, am urcat în unicul vagon de cl.-I-a, cotropind un compartiment, liber în totalitate. Nici nu era greu, vagonul era aproape gol. Cine-şi permitea să călătorească la cl. I? Noi, fuduli cât încape, răsfăţaţii sorţii!?! Reluând imediat sporovăiala. Ca acasă. Adică în… „colonie".

Peste un timp au intrat în compartiment doi domni eleganţi, purtători de serviete impresionante – pe atunci modelul servietei determina poziţia în societate – cerând voie în mod politicos. Mai erau două locuri, aşa că am acceptat cu generozitate. Dar nici nu s-au instalat bine în fotoliile pluşate şi confortabile, că au făcut un schimb de priviri furişate – dar observate de noi – şi – fără măcar nişte scuze formale, sau un salut, ceva acolo, să fie –, s-au topit pe unde au venit. Nu pot pretinde că le-am regretat ilustra prezenţă. Era clar: granguri.

Şi mai clar, ne-au dibuit de unde venim şi cam ce fel de hramuri purtăm. Ca şi faptul evident, că nu doreau câtuşi de puţin să aibă nici cel mai neînsemnat contact cu asemenea specimene. Echitabil: nici noi cu ei. Astfel, am rămas între noi pentru ultima oară, bine dispuşi şi nepăsători – aparent –, pufăind din ţigările pe care – aveam tendinţa deplasată – să le împărţim „în trei", după obiceiul statornicit în ani de zile.

Acum cred că discuţiile erau deslânate şi împrăştiate. Cine putea fi coerent? În afară de Nilă, care, consecvent cu sine, continua să se mire de ţăcneala celor care l-au pus în libertate. În sens cât se poate de propriu.

- Precis mă înhaţă imediat ce sosesc acasă! L-am asigurat că exact aşa se va întâmpla, dacă va continua să se tot minuneze de prostia altora. Aşa s-a şi întâmplat, dar ceva mai târziu. Peste câţiva ani. Nu mulţi. A făcut ce a făcut Nilă şi s-a întors de unde a plecat. Nu chiar la Galeş, dar în cadrul larg şi generos al aceleiaşi instituţii. În treacăt fie spus, nici deşteptul de mine nu am scăpat de repetiţie, cu toată prudenţa mea, câtă o fi fost. Dar asta-i altă poveste.

Mă repet mereu cu „altă poveste", dar ce să fac dacă au fost atâtea „alte poveşti"?

*

În toiul nopţii am făcut cunoştinţă cu capitala ţării, altfel decât din dubă.

Gara de Nord era iluminată festiv. Veneam dintr-o aglomerare de zdrenţăroşi asudaţi, dar aici era vorba de o altfel de aglomerare. Foiala de pe peroanele marii gări era de nedescris şi m-a zăpăcit binişor. Noroc cu ceilalţi, mai citadini şi mai umblaţi prin lume, că au găsit o bancă liberă pe care ne-am aşezat cu ochii holbaţi ca la un spectacol. Era ceva delirant pentru cineva picat aici direct din puşcărie, ca din lună. Căci ne-am pomenit prinşi într-un eveniment care a stârnit ceva zarvă în vremea aceea.

Tocmai se încheiase ceea ce se ţinuse cu mare fast în Bucureşti: „Festivalul Internaţional al Tineretului şi Studenţilor", care se desfăşurase zile şi nopţi în şir. S-a spus că străinii au fost uimiţi de veselia românilor şi de ospitalitatea lor. Totul era luminos în cea mai fericită dintre ţări, socialismul strălucea cu toată puterea. În acea vreme magazinele gemeau de mărfuri uitate de români, vitrinele etalau bunătăţi de care populaţia de rând nu prea avea cunoştinţă că ar exista, belşug şi voie bună cât încape. Înainte a fost şi după aceea a urmat o perioadă, care a fost denumită „Foamea Festivalului".

Festivalul a fost o reuşită deplină, lumea a avut prilejul să afle cât de bine o duc românii şi cât sunt ei de voioşi şi ospitalieri, ce organizare perfectă, ce ţară grozavă şi mai ales, ce dans nemaipomenit este „Periniţa"! Mai ales aceasta ne-a dus faima peste hotare. Cum altfel? Când întreaga ţară plus musafirii de peste hotare se tot pupă în neştire, nu poate fi decât fericită! Studenţii se amuzau şi lansaseră un nou salut: „Pace şi… Periniţa"!

Festivalul se încheiase, dar capitala gemea de străinii care încă adăstau, probabil de dragul „Periniţei", când am „descălecat" noi în Gara de Nord. Buimaci, priveam un amalgam din toate rasele pământului, o babilonie în premieră pentru neumblatul de mine.

Noaptea era caldă şi era vremea somnului, în ciuda foielii celor care plecau în toate direcţiile cu garniturile lor speciale. Unde ne culcăm? Aici ,pe loc. Problema confortului neexistând pentru noi, ne-am instalat pe bancă şi pe jos, care pe unde a apucat şi am trecut fără tranziţie în lumea viselor, indiferenţi la agitaţia din preajmă.

Ştiam că prin gări se fură. Dar nouă ce să ne fure? Sărăcia?

*

Noapte de vară scurtă şi noi aveam obsesia schimbării carnetelor de CEC în bani peşin. Ne-am vânturat prin oraş lichidându-ne carnetele. Eram uşor identificaţi şi întrebaţi de diverse persoane închise; rezulta că mai toţi aveau pe câte cineva pe unde fuseserăm noi până ieri, mulţi ne recomandau atenţie cu cine şi ce vorbim.

Am descoperit că aveam un „personal" spre Cluj, mi-am luat calabalâcul şi am reuşit să mă caţăr pe scara unui vagon de cl. a III-a cu bilet de cl. a II-a în buzunar. Nu m-am aşteptat la o asemenea aglomeraţie şi am fost mulţumit că am reuşit să mă cocoţ cu un picior pe scara vagonului, ţinându-mă de bară. Mi-am luat un rămas bun şi oarecum superficial de la Puiu şi de la Nilă. Şi aşa am călătorit până la Ploieşti, unde, mai rărindu-se călătorii, m-am instalat confortabil pe culoar. Cufărul mi s-a părut mai confortabil decât fotoliul pluşat al acceleratului. Era limpede că sunt în plin declin, că fudulia pleca cu coada între picioare, în vreme ce picioarele subsemnatului coborau pe pământul ferm al realităţii. Şi la Cluj, dormind, frânt de oboseală în sala de aşteptare (bineînţeles pe jos) am „scăpat" trenul meu, astfel că, depunându-mi bagajul la gara Cluj, am petrecut o zi revăzând oraşul în care am urmat prima clasă de liceu. Mâncam covrigi sau câte un corn când mi-era foame, consumându-mi hrana în mers. Începeam să înţeleg că aveam asupra mea o sumă destul de importantă pentru vremea aceea şi am început să regret, poate oarecum confuz, risipa.

Seara m-am îmbarcat în personalul de Sighet, la cl. a III-a. Decădeam cu fiecare etapă. Trenul nu era aglomerat. Vagoane vechi, decăzute ca şi mine, banchete de lemn, tari şi nu tocmai curate. Singur într-un compartiment. Era bine, căci nu aveam nici cea mai mică dispoziţie spre conversaţie. Ţăcănitul monoton al roţilor pe joante, oboseala acumulată şi situaţia nouă în care mă găseam, au adus după un timp somnul. Cum nu eram mofturos…

Am fost trezit de glasul unui ceferist care anunţa cu glas viguros gara unde ne găseam: Dealul Ştefăniţei! Sunt aproape de destinaţie. Am deschis geamul şi în lumina palidă a zorilor am simţit o încântare pe care nu am uitat-o nici astăzi: mirosul de răşină, de brad sau molid. Care mi-a inundat compartimentul şi sufletul. Contururile molizilor se decupau solemn pe geana de lumină şi aerul acela familiar pe care nu-l mai respirasem de atâta vreme, m-au trezit complet. Pentru prima oară am simţit deplina bucurie, uitând de întrebările spinoase privitoare la soarta mea de om presupus liber, care mă cam chinuiseră. Orice ar fi, ori cum va fi, voi respira alt aer. Cel de acasă. Pentru mine acasă nu a fost niciodată altundeva decât în Maramureş. Nu am reuşit niciodată să mă desprind. Nici nu am vrut. Oricâte neplăceri mi-a adus dragostea pentru locurile mele. A meritat, căci ceea ce am pierdut era oricum neimportant.

Nu m-am mai dezlipit de la geam. Se lumina încet-încet. Munţii se reliefau majestuoşi, cum îi ştiam. Era lumea mea.Neclintită. Vremurile vin şi pleacă. Măreţia munţilor rămâne. Stabilă.

*

Ceea ce a urmat nu mai ţine de tema acestor aduceri aminte.

Am debarcat în Halta Vişeu de Sus, localitate mai degrabă necunoscută, am rătăcit pe străduţe înguste şi mi se părea întortochiate până am găsit adresa mamei şi pe mama. Mai apoi şi pe fraţii mei, care atunci erau plecaţi de acasă. A trebuit să merg în satul meu de baştină, Ieud, să-mi scot certificatul de naştere pentru a-mi face buletinul de identitate, unde nimeni nu mă mai cunoştea şi a trebuit să-mi declin identitatea peste tot, începând cu primăria. Se uitau la mine ca la un venit de pe cealaltă lume. Într-un anumit fel, chiar aşa era. Nici eu nu-mi mai recunoşteam locul de baştină, care părea răpănos şi neîngrijit, sărăcia cruntă se intalase temeinic, vizibilă prin draniţele putrede şi nereînnoite cum se cuvenea, curţile goale şi hainele peticite ale băştinaşilor. Doar ochii lor mai arătau dârzenia crâncenă cu care rezistau, tăcând. Sărăcia generalizată bântuia mai rău ca în timpul războiului. M-am întors la Vişeu întristat, deşi nu în mod deosebit surprins, cam ştiam noi cum o mai duce lumea „liberă". Mama s-a plâns când am sosit, că o duce cam greu cu banii, cu copiii, cu şcoala care urma să înceapă, cu… I-am spus că am eu ceva bani. Când i-am scos de prin buzunare mama s-a speriat: de unde am atâţia bani, nu cumva i-am furat, Doamne fereşte!?! Am asigurat-o că sunt bani cinstiţi, câştigaţi în trei ani de muncă pe Canal. A vrut să ştie ce facem cu ei.

- Ce credeţi dumneavoastră că trebuie.

- Dar sunt banii tăi!

- Nu există nimic al meu, ci numai al nostru! Regretând în sinea mea că nu am fost mai chibzuit. Dar faptul era consumat, iar extravaganţa noastră, explicabilă oarecum.

Aici şi acum, la acest sfârşit de August 1953, se încheie o perioadă din viaţa naratorului şi începe alta. Eram liber. Liber să mă lupt cu sărăcia, cu răutatea nemotivată de nimic a unora şi să mă bucur de omenia discretă a altora, cei mai mulţi, care învăţaseră regula aspră a tăcerii fără să-şi distorsioneze caracterul, ajutorarea la nevoie a semenului. Fără emfază şi fără paradă. Am văzut că oamenii pot să rămână verticali şi în sărăcie şi lipsuri.

Sărăcia poate fi purtată cu demnitate!

Interviu acordat grupului CAMARAZII de către „Tineretul Falangist al Spaniei” şi „Sindicatul Universitar Spaniol”

1. Ce sunt „Tineretul Falangist al Spaniei” (J.F.E.) şi „Sindicatul universitar Spaniol” (S.E.U.)? Ce fel de oameni fac parte din aceste organizații?

„Tineretul Falangist al Spaniei” este aripa de tineret a partidului nostru politic „La Falange”. Este alcătuit din tineri național-sindicalişti, cu vârste cuprinse între 18 şi 30 de ani, care sunt organizați în secțiuni teritoriale, având reprezentare în toate marile oraşe ale Spaniei. Obiectivele organizației, pe lângă efectuarea acțiunilor şi proiectelor propuse de partidul politic, sunt să revendice identitatea națională, să apere drepturile muncitorilor, să lupte împotriva marxismului cultural şi să ofere tinerilor un proiect de acțiune politică serios şi structurat pe termen lung.

Pe de altă parte, „Sindicatul Universitar Spaniol”, aşa cum indică şi numele său, este o uniune a studenților care este ataşată de „La Falange”, dar care acționează în mod independent. Este alcătuit din studenți şi postuniversitari, principalul său obiectiv fiind promovarea valorilor naționale în mediul universitar, asigurarea drepturilor studenților şi oferirea unei alternative educației liberale şi de stânga oferite de instituțiile universitare.

Deşi funcțiile şi obiectivele ambelor organizații sunt diferite, membrii lor acționează împreună, susținându-se reciproc în toate acțiunile desfăşurate.

2. Ce fel de acțiuni fac J.F.E. şi S.E.U.?

În cazul J.F.E., campaniile promovate au teme foarte variate, de la participarea la meeting-uri în sprijinul muncitorilor care au fost concediați pe nedrept, până la demonstrații împotriva separatismului sau corupției politice etc.

Deoarece acțiunile sunt determinate de agenda politică şi socială, le vom enumera pe cele mai reprezentative din ultimele luni:

- Adunare în semn de protest împotriva gestionării dezastruoase de către guvern a pandemiei Covid-19.

- Protest împotriva privatizării sub acoperire a Bankia.

- Comemorări ale figurilor reprezentative ale falangismului spaniol şi al altor mişcări europene, cum ar fi demonstrația şi ulterior Marşul Coroanei în memoria lui José Antonio, comemorarea românilor căzuți în Spania, Ion Moța şi Vasile Marin, sau participarea la demonstrația în memoria a lui Mikis Mantakas în Roma.

- Tabăra nr. XVIII Juan José Ortiz Torres „Rayito”. Reprezintă o tabără organizată anual de La Falange şi J.F.E.

În ceea ce priveşte S.E.U., acțiunile vizează exercitarea unei presiuni asupra Universității împotriva monopolului de stânga care o conduce de zeci de ani, precum şi lupta pentru educația publică gratuită şi de calitate.

Ca şi în cazul lui J.F.E., cităm câteva exemple de acțiuni organizate de S.E.U. în ultimele luni:

- Campanie împotriva modelului de educație impus de diferitele guverne, care a crescut costul universității, reducând în acelaşi timp calitatea predării.

- Participare la dezbateri cu reprezentanți ai altor organizații universitare pentru a expune şi apăra modelul nostru universitar.

- Comemorarea primului şef național al S.E.U., Alejandro Salazar, împuşcat în 1936 şi a lui Matías Montero, student al S.E.U., asasinat mişeleşte pe la spate în 1934.

- Distribuirea „CAFE”, publicația sindicatului, care este distribuită în diferitele facultăți şi universități.

Acțiunile noastre sunt publicate şi pe rețelele noastre sociale, aşa că le puteți urmări la @Juventudesfe (Instagram) şi JFE - SEU (youtube).

3. Ce personaje istorice îi inspiră pe membrii Tineretului Falangist din Spania şi ai Sindicatului Universitar Spaniol?

Referințele noastre politice majore sunt José Antonio Primo de Rivera, Ramiro Ledesma şi Onésimo Redondo. Primul, pentru că este o mare figură politică, nu numai pentru Falanga, ci şi în întregul context istoric al secolului al XX-lea în Europa şi pentru ca este formatorul ideii noastre. Al doilea, pentru a fi creatorul național-sindicalismului, un filosof al mişcării şi unificator al tineretului național. Al treilea, Onesimo, pentru că a constituit uniunea mişcării noastre cu tradiția catolică spaniolă şi pentru viziunea sa revoluționară asupra problemei agrare.

De asemenea, îl păstrăm într-un loc special pe Corneliu Zelea Cordreanu, martir legionar român, care ne inspiră prin concepția sa creştină asupra vieții şi prin angajamentul său față de revoluția națională. Suntem, de asemenea, inspirați de Mussolini, Évola şi León Degrelle, printre alții.

4. Aveți contact cu alți naționalişti din Europa?

Da, grupul cu care avem cea mai strânsă relație este PNF din Franța. Avem contact şi cu NPD din Germania şi cu grupul italian Magnitudo Italia, cu care am intrat în contact cu doar doi ani în urmă, menținând o relație foarte bună cu ei. Avem, de asemenea, o relație cu Fundația „Profesor George Manu” din România.

5. Care este statutul problemei separatiste din Catalonia? Cum credeți că va fi viitorul acestei regiuni pe termen lung?

În prezent problema este complicată. Deşi, în aparență, în Catalonia există un sentiment profund înrădăcinat de identitate proprie şi de separatism, în realitate este o mişcare care a crescut foarte recent. În urmă cu 15 ani, revendicările Cataloniei pentru independență erau reziduale, situația actuală fiind rezultatul unei campanii elaborate de îndoctrinare a liderilor catalani şi a unei indiferențe de neiertat din partea guvernului central.

Principala problemă din Catalonia în acest moment este marea fractură socială, creată din cauza strategiei de tensionare pe care a dezvoltat-o mişcarea de independență catalană, la care se adaugă numeroasele cazuri de corupție ale liderilor separatişti, incapacitatea diferitelor guverne de a face față situației şi interferența unor țări terțe care, cu scopul de a dăuna Spaniei, au sprijinit mişcarea de independență, agravând în continuare situația.

Cu toate acestea, viitorul regiunii este să continue să facă parte din unitatea indisolubilă a Spaniei, întrucât, la fel cum mişcarea de independență catalană a reuşit să îndoctrineze o parte a populației în două decenii, la fel pot fi puse în aplicare politici de inversare a situației într-un mod în care identitatea catalană, care este inerent spaniolă, să-şi piardă acele revendicări de independență, care răspund doar la probleme economice şi care nu au nimic de-a face cu identitatea culturală a Cataloniei. La Falange, cu sprijinul J.F.E. şi S.E.U., va continua să organizeze proteste şi demonstrații pentru a cere interzicerea partidelor separatiste şi restabilirea liniştii de care Catalonia a fost privata în ultimii ani.

În cele din urmă, vrem să profităm de întrebare pentru a menționa şi a mulțumi în mod deosebit camarazilor de la La Falange Barcelona, precum şi militanților săi tineri care fac parte din Juventud, care, în ciuda dificultății situației, ştiu să fie la înălțimea misiunii lor, prezenți în stradă, reprezentând vârful de lance împotriva independenței catalane.

6. Care considerați că este cea mai mare problemă a Spaniei, astăzi, din punct de vedere politic? Dar a Europei?

Cele mai mari probleme din Spania, în prezent, sunt trei, Covid-19 cu consecințele sale economice, imigrația ilegală şi separatismul catalan, pe care nu-l vom menționa în aceast răspuns, el fiind dezvoltat în cel anterior.

Covid-19, deoarece, împreună cu ratele ridicate de mortalitate, incompetența guvernului în politicile de prevenire, s-a dovedit a fi catastrofală pentru companiile şi întreprinderile mici care au fost forțate să se închidă sau să accepte condițiile dificile de deschidere, care, dacă nu provoacă deficit, cauzează profituri prea mici care abia ajung pentru a plăti salariile şi pentru a putea trăi cu demnitate.

În ceea ce priveşte imigrația ilegală, în 2020 au ajuns în Spania peste 40.000 de imigranți ilegali, cu 29% mai mult decât în 2019. Principala problemă nu este doar faptul că se află ilegal în Spania, ci că sunt departe de a se integra, formează comunități proprii şi rata criminalității creşte oriunde se stabilesc, ducând la furturi, jafuri, violuri etc. Guvernul este departe de a rezolva problema, ba mai mult, alocă o multitudine de ajutoare, favorizând stabilirea lor în Spania. Există, de asemenea, numeroase ONG-uri, cum ar fi Crucea Roşie spaniolă, care oferă cazare şi alte facilități în hoteluri de lux, astfel încât în Spania se trăieşte mai bine ca imigrant ilegal decât ca muncitor care tocmai şi-a pierdut locul de muncă.

7. Ce părere aveți despre România ca națiune şi despre români? Ce părere aveți despre românii din Spania şi cum vă poziționați pe tema lucrătorilor străini care trăiesc în Spania?

România este o națiune excepțională în Europa, care din secolul al II-lea, odată cu cucerirea romană a teritoriului său, a fost atacată de-a lungul secolelor de numeroase popoare şi națiuni. Din această istorie glorioasă, iese în evidență rezistența poporului român în perioada comunistă, timp în care românii au rezistat cu curaj şi mândrie în fața foametei, a jafurilor şi a represiunii brutale, începute de Gheorghiu-Dej şi continuate de criminalul, tiran, hoț şi laş Nicolae Ceauşescu. Pentru patrioții spanioli, reprezintă un exemplu remarcabil execuția publică a lui Ceauşescu, rezultatată din suprasaturarea curajosului popor român, care nu a mai putut suporta represiunea şi hoția comuniştilor.

În ceea ce priveşte românii care locuiesc în Spania, mai întâi trebuie făcută o diferențiere: există imigranți muncitori şi respectuoşi față de cultura națională şi creştină a Spaniei şi o altă categorie, formată din delicvenți, care ne atacă valorile şi care provin din țări care nu au nimic de-a face cu cultura noastră. Românii fac parte în mod clar din prima categorie, datorită caracterului lor harnic şi datorită marilor legături care ne unesc popoarele, precum cultura latină sau religia creştină.

În ceea ce priveşte imigrația în general, ar trebui încurajată intrarea imigranților din țări cu o afinitate față de cultura noastră şi cu un minimum de valori etice şi sociale, pentru a ne păstra identitatea şi modul de viață.

8. Ce înseamnă pentru voi sacrificiul eroilor români Ion Moța şi Vasile Marín?

Pentru noi, sacrificiul lui Ion Moța şi Vasile Marin este cea mai măreță jertfă a unei epoci, a tineretu-

continuare în pag. 14

La División Azul (26)
«Laureații» Diviziei Albastre II
Caporal José Pérez Castro

CĂLIN GABOR, Spania

Înainte de toate se impune o precizare, şi anume că în episodul trecut m-am referit la colonelul Rodrigo ca fiind singurul «laureat» care fusese distins cu acest ordin înainte de începerea Campaniei din Rusia. Ulterior publicării articolului am descoperit că acest lucru nu era cert, citind un articol despre «Eroul Pingaronului» (Bătălia Jaramei – Războiul Civil), Mariano Gómez de Zamalloa şi consultându-l pe Carlos Caballero Jurado am aflat că au fost mai mulți divizionari care au venit în Rusia cu Crucea Laureată «de acasă». La încheierea acestui capitol sper să mă aflu în posesia tuturor numelor şi să le pot publica.

Oricum, aici ne propunem să vorbim despre cei opt eroi care şi-au scris numele între iluştrii acestui ordin, dobândind gloria supremă în cea mai mare încleştare din istoria omenirii.

Unul dintre aceştia este Caporalul José Pérez Castro. Despre el nu am găsit suficente date pentru a confecționa o biografie foarte extinsă. Dintr-o decizie a Ministerului Apărării, ca răspuns la două recursuri înaintate de părinții săi la denegarea pensiei extraordinare solicitate, pe motiv că aceştia nu dobândiseră, încă, cetățenia spaniolă, la data morții fiului lor, am aflat că José se trăgea din sânul unei familii umile de portughezi, însă cu un uriaş sentiment de patriotism spaniol.

José Pérez Castro s-a născut în La Guardia – provincia Pontevedra/Galitia, la 8 noiembrie 1917. Provenind de la milițiile din Vigo, a luptat în tabăra națională, în campaniile din Asturias şi Aragon, fiind decorat cu Crucea de Război şi Meritul Militar, cu crucea în roşu. În 1939 este avansat la gradul de caporal.

S-a înrolat voluntar în D.A. în iunie 1941. «Tată, am decis să plec în Rusia». La masă s-a făcut linişte şi tatăl, după o lungă pauză, răspunse: «Mă aşteptam. De n-ar fi fost aşa, nu te-aş fi considerat demn de a te numi fiul meu şi mi-ar fi fost ruşine cu tine.»

A fost încadrat în Compania a 7 a, Batalion II/262 (Pimientel), sub comanda căpitanului Guillermo Quintana Lacaci. Remarcat pentru curajul şi spiritul său combativ demonstrat în acțiunile la care luase parte până atunci, caporalului Pérez Castro i se încredințează misiunea de a se constitui cu grupa sa într-o avangardă ce trebuia să spargă încercuirea Possadului în sectorul Nord. Realizează cu oamenii săi un contraatac al cărui rezultat este ocuparea poziției inamice, unde capturează două mitraliere, patru aruncătoare de flăcări, arme automate şi grenade de mână, face nouă prizonieri şi peste 40 de morți. Pe durata zilei următoare respinge numeroase încercări ale inamicului de recuperare a poziției pierdute, demonstrând cu vitejia sa un total dispreț față de viața pământească. Atacată din nou, în primele ore ale serii de 6 decembrie, caporalul Pérez Castro moare după ce a apărat-o eroic până în zorii dimineții, împreună cu mica sa garnizoană, excepție făcând un soldat care fusese evacuat, fiind rănit, cu puțin timp înainte.

CRUZ LAUREADA DE SAN FERNANDO

Părinții săi aveau să primească trista veste a morții sale prin intermediul unei scrisori adresate de un camarad al său, tot galitian (ca şi Castro), cu care luptase alături pe ambele fronturi. În scrisoare o asigura pe mamă, penru a o mângâia, că fiul său a avut parte de o înmormântare demnă şi că avea o cruce la capătul mormântului.

Tatăl s-a adresat în scris reprezentanței D.A., expunând veştile primite şi solicitând confirmarea acestei dureroase circumstanțe, pentru ca, în acest caz, să dispună organizarea «unui modest act funerar, deoarece situație mea economică nu-mi permite s-o fac cum mi-aş fi dorit»: Mi s-a comunicat moartea fiului meu, pentru Dumnezeu şi pentru Patrie, în înghețatele întinderi ale Rusiei, luptând împotriva barbariei bolşevice pentru onoarea Spaniei noastre iubite. Dureroasă este pentru un tată pierderea unui fiu în floarea vârstei, însă onorantă, pentru că şi-a dat viața în apărarea Patriei, pentru care, la fel ca în cealaltă campanie, s-a prezentat voluntar, cu tot entuziasmul său, cu tot patriotismul său. Dumnezeu va şti să-l primească la sânul său şi să-l răsplătească ca pe cei buni.

Cabo José Perez Castro Presente!

Bibliografie:

Arhiva militară Avila, dosar 20090

De Héroes e indeseales, La División Azul – José Luis Rodriguez Jiménez.

Real Academia de La Historia – José Luis Isabel Sánchez

INTERVIU JFE ŞI SEU

lui legionar din anii 1930 şi 1940, poate cel mai bun tineret care a existat vreodată, în ciuda faptului că avea totul asigurat în țara lui, a mărşăluit gata să lupte cu comunismul oriunde, oricât de departe a fost nevoie.

Ion Moța şi Vasile Marin sunt un exemplu viu de dăruire pentru un ideal, un exemplu al spiritului de sacrificiu şi al voinței de a sluji. Acest exemplu este amplificat de faptul că ambii erau tineri intelectuali, lideri ai mişcării lor şi bine înrădăcinați în România. Ar fi putut delega misiunea de a merge în Spania pentru a lupta împotriva comunismului altor camarazi de rang inferior, din Legiune, dar au ales să meargă ei.

Ei sunt o amintire vie a solidarității europene din acei ani, o oglindă care trebuie privită pentru a ne aminti cine suntem, de unde venim şi cine sunt națiunile noastre înfrățite.

9. Ce părere aveți despre Uniunea Europeană?

Uniunea Europeană, aşa cum este constituită, este un flagel pentru suveranitatea națiunilor europene, un sistem în care națiunile cele mai puternice din punct de vedere economic dispun de restul după bunul plac.

În Spania s-a vehiculat ideea că Uniunea Europeană este o instituție mărinimoasă, care împrumută bani atunci când cineva are nevoie şi că, prin urmare, trebuie să fim foarte recunoscători. Cu toate acestea, realitatea este că aceste împrumuturi au un preț foarte mare, transferul suveranității. Printre multe alte lucruri, în schimbul acestor împrumuturi, Spania a renunțat la sectorul său primar şi secundar, şi-a adaptat sistemul fiscal la cerințele UE şi chiar a cedat competențe în materie de politică migrațională.

Credem că Unitatea Europeană trebuie să existe în cadrul unei comunități de națiuni suverane şi nu într-o fuziune a instituțiilor lor, care încearcă să unifice cultural toate țările.

10. Cum vedeți viitorul naționalismului european şi al Europei în ansamblu?

Viitorul naționalismului european pare complicat, deoarece sistemul care a fost stabilit după cel de-al doilea război mondial în Europa şi care a prins rădăcini de-a lungul anilor, a reuşit să creeze iluzia că orice mişcare națională care este sceptică față de Uniunea Europeană, care doreşte să rezolve problema imigrației, care revendică cultura propriei națiunii etc, să fie văzută ca un fel de demon nesustenabil, care trebuie eradicat, condamnând şi persecutând membrii acestor grupări prin lege.

În Spania, de exemplu, „delictele de ură" au fost inventate pentru a urmări şi denunța anumite idei care nu sunt în conformitate cu sistemul actual.

Cu toate acestea, Europa atinge un punct de instabilitate extremă, care a încurajat în tot mai multe țări apariția unor partide naționaliste, care au un mare sprijin popular, ceea ce sugerează că trebuie să fim optimişti cu privire la viitorul Europei, deoarece se pare că oamenii încep să se trezească şi să adopte poziții ideologice apropiate de naționalismul european.

Chiar şi aşa, mai este un drum lung de parcurs şi multă muncă de făcut până când vom atinge idealul european dorit.

11. Aveți un mesaj pentru români?

Românii sunt un popor harnic, războinic, loial şi creştin. Pe termen lung, ați reuşit să-i alungați pe toți invadatorii voştri, ajungând în punctul în care se ne găsim acum. Dar lucrarea nu s-a terminat încă, noi spaniolii şi românii avem datoria şi obligația de a păstra şi apăra valorile strămoşilor noştri. Ambele națiuni sunt ostatice ale Uniunii Europene şi, prin urmare, al sistemului liberal şi al capitalismului internațional. Mesajul meu pentru români şi pentru spanioli este acelaşi: Revoluție. Să punem capăt relelor care afectează națiunile noastre pentru a construi Europa autentică, a națiunilor. Spania şi România sunt națiuni înfrățite de când camarazii Moța şi Marin au sigilat această frăție cu sângele lor.

O îmbrăţişare tuturor camarazilor români din partea tuturor falangiştilor.

Interviu acordat grupului CAMARAZII

Vlad Nicolau

Domnul Nicolau - „nenea Puiu”, în lumea noastră - este unul dintre foarte puţinii oameni, pe care i-am cunoscut, incapabili de cea mai mică umbră de răutate. Modest, tăcut, prin întreaga lui fiinţă răspândea, nu mă sfiiesc să repet termenul, bunătate. Nu înseamnă că nu avea convingeri, atitudini morale, contraargumente, într-o eventuală discuţie, dar respingea din străfundurile alcătuirii lui sufleteşti grosolonia, mitocănia, ostilitatea. Dacă oameni ca el ar fi majoritari în această Vale a Plângerii, care este lumea în care trăim, n-ar mai exista conflicte. De o desăvârşită politeţe cu toţi, dădea impresia că pluteşte senin într-o lume numai a lui, dar cuminte şi atent la tot ce se întâmplă în jurul lui. Neştiind prin ce trecuse, ai fi crezut că omul acesta n-a fost nicicând încercat de suferinţă. În realitate, Vlad Nicolau cunoscuse Aiudul, ani îndelungaţi, cu toate grozăviile pe care le-a ascuns acea expresie a crimei comuniste. Îmi amintesc de el ca de o fiinţă luminoasă, a cărei prezenţă inspiră respect, convivialitate şi afecţiune.

S-a stins în împrejurările impuse de năpasta căzută, ca o plagă, peste omenire şi care i-a împiedicat pe mulţi dintre cei care l-au cunoscut şi îndrăgit să-l conducă pe ultimul său drum.

Dumnezeu să-l odihnească!

ALEXANDRU MIHALCEA

Am reuşit să opresc, pentru o clipă, acest morar nemilos al vieţii noastre, timpul, ca să aleg, răscolind, cele mai conturate amintiri petrecute cu Nicolau Vlad, Puiu. L-am cunoscut în vacanţa de Paşti a anului care, în martie 1945, ne-a schimbat cursul istoriei. Tocmai venisem de la facultate. Vărul meu, Ioan Cuşa, unul din liderii de mai târziu ai diasporei noastre din Franţa, m-a invitat la o întâlnire cu cei patru colegi din clasa a VII-a cu care a înfiinţat prima *Frăţie de Cruce* a Liceului Comercial din Constanţa. Aici l-am cunoscut pe Nicolau Vlad, alături de Ştefănică Dumitru, Antemir Traian şi Dumitru L. Dumitru. Din acel an, 1945, şi până în 1948, Puiu Nicolau a fost, în vacanţe sau în anumite sărbători, prezent în comuna mea, pe atunci Ferdinand, acum Mihail Kogălniceanu, şi a înregistrat cu aparatul său de fotograf amator momente din activităţile cultural-artistice, sportive şi politice ale generaţiei mele, rămase, în acea perioadă, unice în mediul rural.

În toamna anului 1946, cei cinci *fedecişti* erau în Bucureşti, studenţi la A.S.E. Cu Puiu m-am întâlnit în pădurea Băneasa, la *plimbările subversive,* catalogate aşa de securitate, doar până în primăvara lui 1948, pentru că în noaptea de 14 mai s-a declanşat cea mai amplă campanie de arestări, cu precădere în rândurile legionarilor.

Eu am fost arestat în septembrie 1948 şi, după cinci ani de Jilava, Piteşti şi Gherla, am revenit acasă pentru doar trei ani, şi aceia cu domiciliul obligatoriu. Timpuri grele, cu restricţii şi angajamente, aşa încât am suspendat întâlnirile cu cei ce puteau fi… suspecţi, în spiritul timpului, inclusiv cu Puiu, despre care ştiam, din surse sigure, că era urmărit din 1948, dar că nu a fost arestat.

L-am revăzut, în august 1948, în Închisoarea Militară din Constanţa, la camera 12. A fost implicat în mişcarea de rezistenţă din comuna Mihai Viteazu, cunoscut sub numele de PUIU NICOLAU. Urmărit sub acest nume, începând din 1948, a fost arestat la 4 februarie 1958 şi condamnat în iulie, la 18 ani *muncă silnică,* după ce Fotu Anastase, conducătorul acestei mişcări, cu care Puiu colaborase direct, a fost arestat şi el, după 10 ani, la 1 octombrie 1957, şi condamnat la 25 de ani.

„Onoraţi” de Tribunalele Militare, Puiu cu 18 şi eu cu 21 de ani de *muncă silnică,* părăseam, pe 24 ianuarie 1959, camera 12 din Închisoarea Militară din Constanţa, împreună cu ceilalţi 24 de condamnaţi

din Kogălniceanu, Cogealac, Mihai Viteazu şi cu alţi câţiva *răzleţi* dobrogeni. Am plecat cu vagonul, metalica dubă care circula nestingherită pe căile ferate, cu direcţia finală Aiud, trecând timp de o săptămână şi prin placa turnantă a închisorii Jilava, destinată unei anumite culori politice. Ajunşi la Aiud, timp de o săptămână am stat în carantină, apoi am fost răspândiţi în cele 312 celule ale închisorii gri, cu trei nivele. Ne-am revăzut în toamna lui 1961, în curtea fabricii. Eu lucram la strungărie, el, împreună cu părintele Bordaşiu, la transporturi. Ce amintiri!

Ne-am întâlnit, aşa cum ne doream, după acel controversat decembrie 1989, la AFDPR şi, ceva mai târziu, permanent, la Fundaţia „Prof. George Manu”, la *Permanenţele* ei şi, în ultimii ani, la gazda noastră bună, „Curtea Brâncovenească” din Constanţa. A plecat pe 22 noiembrie 2020. L-am privegheat şi i-am vorbit la căpătâi aşa cum se cuvine.

Îl caut acum, după 4 luni, prin sita şi prin pulberea cioburilor de amintiri. Am îndurat împreună intemperiile vremurilor, ducând pe umeri povara anilor - ai acelor ani! - care ne-au aruncat în întunecatele unghere ale închisorilor. Ceea ce am preţuit la el, mai presus de toate, a fost nobleţea unei deosebite sensibilităţi. Nepăsător de sine, permanent cu un entuziasm discret, n-a pârât, n-a intrigat, nu a lovit pe furiş. Generos şi fierbinte, s-a dăruit întreg nu numai prietenilor, ci tuturora.

GEORGE CUŞA

Dana Konya Petrişor

Omagiu la plecarea unei mari Doamne

Am iubit, iubesc şi respect Iaşiul nostru natal, Iaşiul, acel dulce târg al Ieşilor, oraşul prin care prin graţia şi binecuvântarea Divină mi s-a deschis poarta vieţii şi a luptei pentru eternitatea creştină.

Oraşul Junimii, oraşul Copoului, oraşul teiului lui Eminescu, oraşul în care tânărul student Corneliu Zelea Codreanu a purces la şcoala eroilor şi la zidirea românului nou, fapt pentru care a plătit cu viaţa. Şi noi, urmaşii, plătim şi vom plăti în veşnicie curajul celor care au sfidat camarila şi au luptat pentru Biserică şi neam în trecut, prezent şi viitor.

Noi, cei marcaţi de acele timpuri ale unei elite nobile ucise în negura istoriei, plângem azi o mare doamnă, care, născută şi ea în elita Moldovei anilor trecuţi, ne-a fost alături trup şi suflet. Doamna Dana Konya Petrişor, soţia camaradului nostru Marcel Petrişor. Marcel Petrişor şi soţia sa au alcătuit împreună un cuplu care şi-a dedicat anii de prigoană comunistă, carieră, onoarea şi sufletul Legiunii Arhanghelului Mihail şi au făcut auzit cu cinste cuvântul românesc pretutindeni pe unde a umblat, în ţară, în exil sau în lumea liberă.

Dumnezeu să o ierte şi să o odihnească în veci în împărăţia celor drepţi!

TLC

VASILE JACQUES IAMANDI

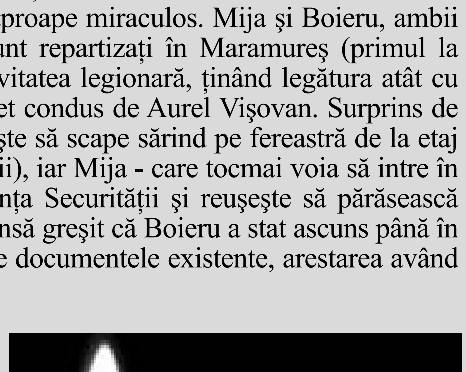
In memoriam Dr. Emil Boieru

O figură importantă a legionarilor ardeleni, dar puţin cunoscută azi este dr. Emil Boieru, născut în comuna Vad-Făgăraş, medic o scurtă perioadă la Borşa - Maramureş după absolvirea Facultăţii de Medicină din Cluj, urmărit multă vreme de Securitate, arestat în 1952 şi apoi deţinut politic în închisorile comuniste până în 1964. Nu avem elemente care să ne indice când a început activitatea legionară sau dacă a suferit detenţie în timpul regimurilor precedente, carlist şi antonescian. Cu puţinele informaţii de care dispunem vom încerca să prezentăm câteva puncte importante ale biografiei sale, salvându-l de la uitare şi aducându-i un meritat omagiu.

Raportul Securităţii din Sighet asupra „lotului Vişovan” (după arestarea acestora în 1948) menţioneaza în 3 locuri numele lui Emil Boieru (scăpat de arestare la ora aceea) ca fiind reprezentant al forului superior legionar de la Cluj, calitate în care urma să vina la Sighet pentru înfiinţarea grupului de legionari adulţi până atunci slab reprezentat, (maramureşenii fiind mai mult elevi şi studenţi), notarul Virag Ioan, cel mai vârstnic membru al „lotului Vişovan”, fiind desemnat să se ocupe de această organizare.

Dr. Teofil Mija, în cartea *„Generaţia neînfrântă”*, relatează evenimentele din mai 1948 când amândoi au scăpat de arestare în mod aproape miraculos. Mija şi Boieru, ambii legionari, absolvenţi de medicină la Cluj, sunt repartizaţi în Maramureş (primul la Săcel, al doilea la Borşa), unde continuă activitatea legionară, ţinând legătura atât cu centrul de la Cluj, cât şi cu grupul de la Sighet condus de Aurel Vişovan. Surprins de Securitate la dispensar la Borşa, Boieru reuşeşte să scape sărind pe fereastră de la etaj (soţia lui rămânând o vreme ostatica Securităţii), iar Mija - care tocmai voia să intre în dispensar la Boieru - este avertizat de prezenţa Securităţii şi reuşeşte să părăsească Borşa fugind prin pădure. Teofil Mija afirmă însă greşit că Boieru a stat ascuns până în 1962 ceea ce este puţin credibil şi contrazis de documentele existente, arestarea având loc în 1952.

Condamnat la 20 ani detenţie, va executa 12 în închisorile Aiud, Gherla, Satu Mare, Cluj etc, după cum atestă fişele matricole penale. Din păcate, nu deţinem informaţii despre dânsul din perioada de detenţie din literatura memorialistică (dacă cineva îi întâlneşte numele undeva este rugat să ne semnaleze!) şi nici de după eliberarea din 1964.

Veşnică odihnă şi memoria binecuvantată!

Dr. Emil Boieru - Prezent!

Preot prof. MARIUS VIŞOVAN

Atitudini din exil –**Împotriva balaurului roşu**

Ofensiva dragostei

Presa românească din exil a reprodus, însoțit de scurte comentarii, textul noului jurământ pe care trebuie să-l depună soldații Republicii Populare Române. Noi credem că acest fapt e prea semnificativ, prea dezvăluitor de esențe, ca să treacă în noianul ştirilor de tot felul ce ne vin din țară şi să fie tratat numai tangențial. Ziarul nostru şi-a spus cuvântul asupra acestui subiect grav şi tulburător în editorialul din numărul trecut, prezentându-l mai mult sub raportul silniciilor pe care le suferă conştiința națională şi conceptul de luptător în genere. Noi, reluându-l în cercetare, vom încerca să-l cuprindem în perspectiva marilor dezbateri spirituale ale veacului nostru, pentru a reconstitui fundamentele doctrinare, concepția de viață, din care a putut să se zămislească această împroşcătură de venin, denumită în limbajul Republicii Populare jurământ ostăşesc, şi menit să transforme nobilul meşteşug al armelor într-o tâlhărie la drumul mare.

Rostul unui jurământ ostăşesc este să trezească în suflete ideea de datorie cetățenească, de apărare a patriei, recrutul punându-se chezaş cu viața lui pentru păstrarea neştirbită a hotarelor ei. Între soldatul care prestează jurământul şi patria care i-l primeşte se crează o stare de comuniune mistică, de solidaritate spirituală, care garantează valoarea lui mai mult decât toate ordinele superiorilor sau pedepsele regulamentare. Inovația introdusă de corifeii comunişti de la Bucureşti destramă toată frumusețea etică a jurământului, răpindu-i tocmai partea care leagă destinele individuale de cele colective şi care îl justifică şi în fața lui Dumnezeu. Noua formulă se deosebeşte de cea veche prin apariția cuvântului "ură" ca ornament principal al ei. Ostaşii Republicii Populare Române trebuie să se lege -inovatorii au avut cel puțin buna inspirație să nu mai cheme martor pe Dumnezeu- să urască statele „imperialiste", să urască națiunile libere, să urască pe toți oamenii care n-au ajuns încă să-şi plece genunchii în fața marelui Stalin: „jur să urăsc din adâncul inimii mele pe duşmanii patriei şi ai poporului muncitor". Este adevărat că obiectivele urii, mai sus enumerate, nu sunt specificate în formula jurământului, dar nu ne izbim de nicio greutate ca să le desluşim din practica zilnică a politicii sovietice. Cine poate fi duşmanul clasei muncitoare în concepția comuniştilor decât acele popoare şi acei indivizi care şi-au păstrat neatinsă dreapta judecată şi resping categoric îmbierile de fraternizare cu Moscova? Oastea țării intrând pe acest făgaş distructiv încetează de a mai fi o şcoală a eroismului, a sacrificiului pentru patrie, şi devine un atelier de dezumanizare, de confecționare a omului-monstru, care şi-a pierdut exercițiul facultăților superioare ale sufletului şi nu mai păstrează în el decât răsufletul ucigaş al urii. Bietul tineret român! Ca să binemeriteze de la noua lui patrie „socialistă", trebuie să se despoaie de orice vestigii de spiritualitate şi să se coboare la scăpărarea de inteligență a unui troglodit.

Acest sinistru scenariu mintal nu provoacă nicio repulsie creierelor ce s-au lăsat odată intoxicate de dialectica marxistă. Comuniştii definitiv câştigați cauzei -nu mulțimile, care-i urmează din alte motive, nădăjduind într-o viață mai bună- sunt nişte posedați ai distrugerii, nişte ființe anormale, care nu mai pot gândi omeneşte pentru că au încetat de a mai fi oameni. Idealul comunist - dacă această împerechere de noțiuni nu ofensează bunul simț, dacă li se poate concede comuniştilor de a avea un ideal - se arată foarte rezervat, foarte sumar în revelații, când este vorba să expună aspectele viitoarei societăți socialiste. Toată fresca se reduce la câteva indicații vagi, parcă anume această chestiune a fost lăsată să plutească într-o lumină enigmatică: statul fără clase, dispariția puterii politice, dispariția exploatării omului de către om, producție din belşug, în aşa fel încât fiecare om să se aprovizioneze după trebuințele lui, şi alte formule, tot atât de ispititoare, dar lipsite de consistență. Pe cât de zgârciți s-au arătat fondatorii comunismului marxist în descrierea paradisului roşu, pe atât de minuțios însă sunt preparate textele care indică metodele de luptă şi drumul pe care trebuie să-l străbată proletariatul până la victoria finală. Nimic din ce-a fost bun altădată nu mai poate fi păstrat în noua organizație socială, căci totul poartă pecetea păcatului. Distrugeți proprietatea, distrugeți familia, distrugeți patria, distrugeți libertatea, distrugeți individul, distrugeți religia, distrugeți dreptul, distrugeți morala, proclamă, cuprinşi de o adevărată furie iconoclastă, semnatarii Manifestului Comunist. Puhoiul maselor trebuie să se reverse ca o apă prăvălită din vârful munților, măturând toate îngrădirile trecutului în calea ei, dărâmând instituții, dărâmând temple, dărâmând aşezări de veacuri, dărâmând întreaga istorie.

Pentru ca popoarele să ajungă la acest grad de nebunie colectivă, ca, cu propriile lor mâini să devasteze ce-au agonisit într-o muncă de milenii, trebuie să existe o scânteie incendiară, un impuls, o forță, care să le împingă în prăpastie. Numai ura e capabilă să dezlănțuie acest ireş al mâniilor oarbe. Numai din flancul ei se poate alimenta fanatismul revoluționar al comunismului, destinat să facă „tabula rasa" cu toate valorile umanității. Dar nu ura de moment dispune de acest elan destructiv, ci ura absolută, ura consumată, ura ce a evoluat spre o formă de existențialitate, ura a cărei sete de nimicire nu se potoleşte niciodată.

Autorii Manifestului cred într-un proces obiectiv al istoriei. Infrastructura ei ar fi de natură economică, iar toate celelalte manifestări şi-ar lua zborul de la lizierа acestei entități de bază. În realitate materialismul istoric nu reprezintă tabloul final al comunismului. Infrastructura economică nu este decât o perdea de acoperire a unei strategii de grad superior, eşalonată în adâncime. Denominatorul comun al tuturor speculațiilor marxiste este ura, ura abominabilă, ura atroce, ura ce s-a sedimentat ca viziune interioară, ca element de definire al persoanei umane.

Ce arme ne stau la dispoziție ca să ne apărăm de invazia urii? Ce energii putem alinia împotriva valului de nemulțumire stârnit între oameni de acțiunea ei sedițioasă? Există o singură forță care poate fi aruncată cu sorți de izbândă în talgerul celălalt al balanței: dragostea. Dragostea e o fărâmă de Dumnezeire care s-a transmis omului odată cu actul creației sale. Dragostea e imaginea puterii nemărginite a lui Dumnezeu, poposită în conştiința noastră. Dragostea e energia atomică a sufletului. Oriunde îşi va face apariția pe câmpul de bătălie, oştile întunericului vor fi silite să se retragă, înfrânte, zdrobite şi umilite. Dacă dincolo de cortina de fier auzim cum ropotesc roboții în cadența urii, dincoace, în patria națiunilor libere, trebuie să se răspundă cu ofensiva dragostei, cu mobilizarea tuturor energiilor dezinteresate, leale şi cavalereşti. A combate comunismul pe plan economic, politic, diplomatic, propagandistic, e o acțiune necesară şi rodnică; dar mai există un sector de luptă, mult mai important decât toate celelalte mai sus arătate: planul spiritual. Comunismul trebuie privit drept în față, dând la o parte exterioarele neesențiale: în ură ne va învinge, în viclenii ne va învinge, în combinații politico-diplomatice ne va învinge; ne va învinge chiar în întreceri economice şi cursă a armamentelor, dar în dragoste niciodată. Comunismul trebuie atras în sfera de penetrație a dragostei şi acest teren se va dovedi fatal existenței sale.

Jurământul ostăşesc impus de guvernul Republicii Populare Române este o abjurare a omului. Noi să-i opunem emanaților lui de ură substanța care reconstituie chipul adevărat al omului: dragostea.

HORIA SIMA, *Vestitorul*, Martie 1950

PERMANENȚE

ISSN 1453 – 9551

Editor: Fundația Culturală „Profesor George Manu"

Str. Austrului nr. 12, Bl. 3, Sc. C, Ap. 32,

024073, Sector 2; Bucureşti

e-mail: fgmanu@gmail.com

Internet: http://www.fgmanu.ro

tel. 021-252-20-41; 0746 548 305

REDACTOR ŞEF:

BOGDAN MUNTEANU

REDACTORI:

PR. MARIUS VIŞOVAN PR. VASILE GORDON

CIPRIAN VOICILĂ CEZARINA CONDURACHE

CORESPONDENȚI STRĂINĂTATE:

CĂLIN GABOR NICOLAE OPRESCU

DANIELA MILITARU - TEHNOREDACTOR

ADMINISTRAȚIE – DIFUZARE:

MILITARU CARMEN DANIELA O.P. 37 Ghiseul 2 – 14, 024280 Bucureşti

Relații cu publicul la sediul Fundației: luni, marti, miercuri, joi, vineri: 14-18